

Havagviat Inulirijikkut

Ilagiinut Inuuhirittiarnirmun
Ilagiitsiarniq Qanuriliurutikhat
Upalungaijautikhat 2023-
2028

Qanuriniit Nutaanguqtirnikkut Unniudjutit

Qitiqqautijuq 17, 2025

Naunaitkutat Iluaniitut

1. Kangiqhipkaidjutit	3
2. Qanuriniit Unniudjutikkut Naunaitkutit Kangiqhidjutit	4
2.1 Havauhiat Piannat	5
3. Ilagiinut Inuuhirittiarnirmun Qanuriliurutikhat Upalungaijutit Qanurinninga Unniudjutit	7
4. Inirutit	
27	

Kangiqhipkaidjutit

Tamna *Ilagiinut Inuuhirittiarnirmun Qanuriliurutikhat Unniudjutit – April 2025* tugliujuq qaffinik nutaanguqtiqhimajunik ilanganik Inulirijitkut piliuqhimajuq munariniq naunaijainirlu havaanga naunaijariami iniqtirutinga uuminnga *Ilagiinut Inuuhirittiarnirmun Qanuriliurutikhat Upalungaijautikhat (2023–2028)*. Tamna katitiqhimajut ilitugidjutikhaq, tuhaqtitivakhimajuq Ubluqtuhirvia 2025, aulatitivakhimajuq naunaijajukharnik hulilukaarutikharnik havakhimaaqtainiklu havakhimajut ublumimun. Una nutaanguqtiqhimajuq pihimajuq qanuriniit nungunianun Qiqaijalirvia 2025 uvalu naunaijaqhimajut aulahimaaqtut akhuugutit hakugikhijuumiriangani mahulingaitut, pitquhikkut tungavikaqtut, uvalu pijaarlugit nutaqqat uvalu ilagiit kivgaqtutit auladjutait tamaini Nunavunmi.

Anginiqhaq hivumuuniq havaktauhimajuq havaklugit tungavikhait tamatkiumajut Hulidjutinun Upalungaijautit uvalu hivuliujukhanik tungavikhamik atugahat atulingniinun haffuma Hanaqidjutikkut Upalungaijautit. Katimadjutit uvalu havaqatigiingniikkut upalungaijautit havauhiit aulahimaaqtut pijaangini tapkua pidjutaugut Hulidjutikhatigut Upalungaijautit kiudjutikaqtut, nakuujumik kangiqhidjutikaqtut, uvalu kivgaqtutit aulajaangani ihuaqtumik atulingnira tamaini Inulirijitkut uvalu angitqiat kavamatkut havaqatigiit.

Una pivallianinnga taiguagakhaq naunaiqtaa pihimmaaqtuq hivumuuqtuq qaffinik akhuurutaujut: piliuqhimajuq iniqtirutinga ihuaqhaqhimajuq nutaraq hapummiutiniq naunaitkutangit, ihuaqhainiq uumunnga havaamut munariniq qanuriliurutingit, angiklijuumirlugulu ajuiqhainirmut ajuittiarnirmullu pivallianiq pivikhaqautikhaq havaktunut. Tamna havagvinga pikaqturlu akhuurutinik hakugiktigiami ulapiqutingit hilataanit nunavunmi nuutiqtitaugut, hivitujumik ikajuutikhaq ilamingnut munaqtiujunut, iliurariamilu pitquhitigut akhuurutaujuq pittailiniq unalu nutqaqtitaunirmut pinahuarutingit.

Tautuktitijaangat uuktuutikharnik auladjutikharnik, naunairutikaqtun taimaitunik ilanganik havaktiit iniqtiqhimaaqtun pitquhiliqinikkut ajuittiarutikharnik ajuiqhautikharnik, ikiklijumirutikharnik ajungnautikaqtunik hatumiarnikkut, angiklijumirutikharnik pigiaqaqtunik nunalaani aulahimajunik ikajuutikharnik naunaijagiikhimajut ihivriuqtauvakhimajutlu.

Hapkuat nutaanguqtirutit akhuurnaqtut ikajuutikhat naunairiami naunaittumik, atuliqtitaugiami ajuiqhainiq, pipkaidjutijurlu ikajuutikhamut ihuaqhainiq. Titiraqhugit tamangnik iniqtiqhimajait aulahimaaqtumiklu ajuqhautit, havagviit akhuurutigijait kiunautilit nutaqqanun, ilainun, nunallaanunlu, maligahallu atugahat hivumuuriangani hanaqidjutinun upalungaijautit. Una Unniudjut naunaijaidjutaujuq havagviup akhuurutainun tunihinirmun anginiqharmik-qanuriniinik, pitquhikkut kiudjutikkut, uvalu nunallaanun-kihaqhimajut nutaqqat ilailu kivgaqtuqtut tamaini aviktuqhimajumi.

Qanuriniit Unniudjutikkut Naunaitkutit Kangiqhidjutit

Pidjutait Unniudjutit kivgaqtuqtut kiunautikkut ikajuutit naunaijariangani hivumuurnirmun naunaijaqhimajut qanuriniit aktilaangit uvani Inulirijitkut. Una titiraq tunijuq ihuaqhaqhimajumik naittumik akhuurutaujut havaamut naunaitkutat (KPIs) naunaijainiq ihuaqhainiq ikajuutimut tuniqhaininnganik, pitquhimut ilaliutiniq, ilamingnik unalu nunallaani ilaupkainiq, havaktut pivallianiq, unalu nutaraq inuulrammiillu nakurudjutinga.

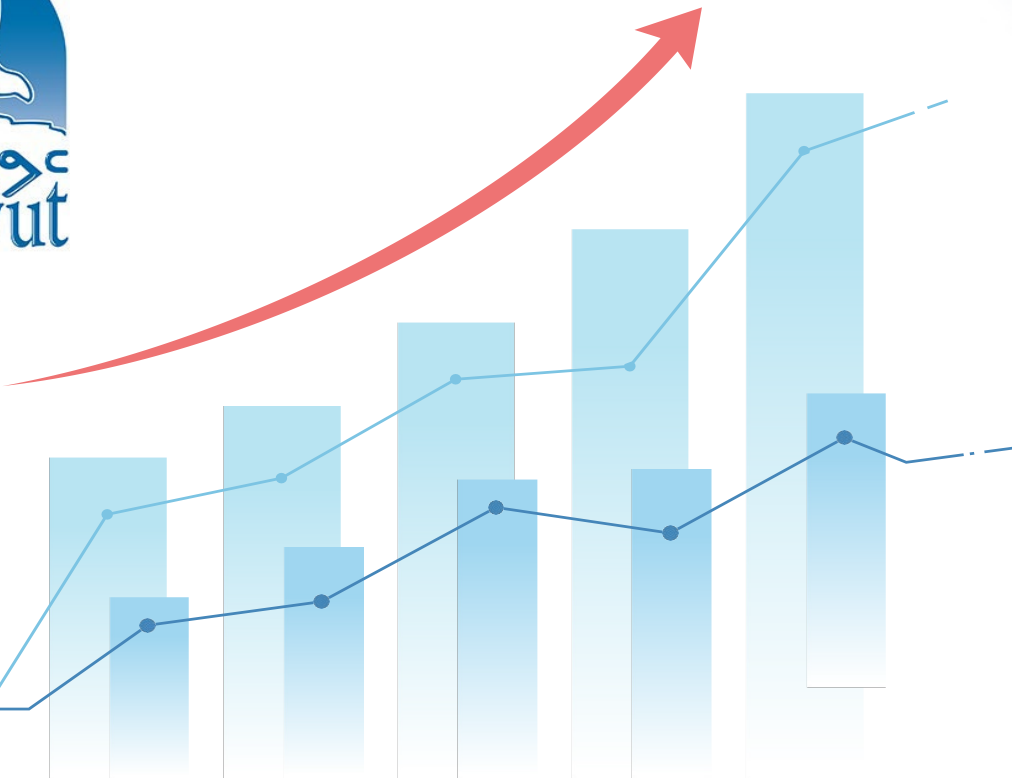
Kangiqhimalugu Unniudjutit Kikliit

Tamna taiguagakhaq naunaipkainiq hulilukaarutinginnik hivulliqaamit ublumi naunaiqtaa uumani titiraq naunaiqtaa ihumagijaujuq aullaqtirutinga ublunga naunaijariami naunaipkainirlu tamarmik ihuaqtuq naunaitkutaq. Hapkua kiklikhait naunaijaqhimajut niriuktaujut uvalu pipkailutik pijakhanik tungavikhanik havaktakhanik, ilaujut maliguagahat pivalladjutit, naunaijautit katitiqhimajut igluqpinikkut, uvalu havaktut ilihaidjutit, iniqtaujuqhat hivuani Unniudjutit aularutitinagit.

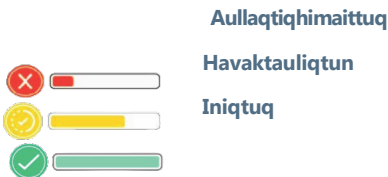
Atauttit naunaijautit naunaijaqhimajut pihimajut hapkununga:

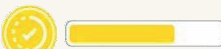
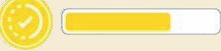
- Naunairutit Qanuriniit: Tadja piliuqtauhimajuq ihuaqhaqtauhimajunik atulirnikhanut upalungajautikhanik.
- Naunairutit Aullaqtihimaittuq: Ihuaqhariiqlumajut hivunngani unipkaarjagit tunngavikhangit ilagijangit inikhaat.
- Iniqhimajut Naunaijautit: Iliuraqtauliqtut amirilugillu.

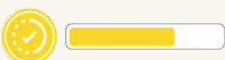
Naunaiqtauhimajut ukiup iluani tamainni ublukhani nallaumajut maligaliurviup ikhivavikhait naunaitkutait Nunavut Kavamanga—ukiakhaq (Tattiarnaqhilirvia–Ubluiqtirvia), ukiumi (Ubluqtuhirvia–Qiqaijalirvia), upin'ngaarmi (Qitiqqautijuq–Imaruqtirvia), aujamilu (Taaqhivaliavia–Apitilirvia)—naunaiqhijut naunaijautigiplugit katitiqtauhimajut, naunaijaidjutikhat, imaalu unniudjutikhat aullaqtirniaqtut tamainut naunaijautikhangit. Unniudjutit iniqtauniaqtut pingahuni tatqiqhiutini katimajut. Una ihuaqhaqhimajuq upautiniq pijaangani attautit qanuginiit aktilaangit tuhaqtitaujut ihuaqtunun ikajuutiniq uvalu atugahanik ihuaqtumik naunaijainikkut uvalu ihuaqtumik naunaijautit.

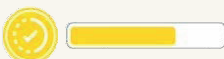

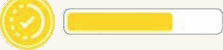
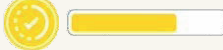
QANURININGAT UNNIUDJUTIT CARD

Qanuriniit	Naunaijaini kkut	Naunaija qhimaj ut	Qanuri nia	Kiglikhai t
Qanuriniit 1 Auladjutit Mahulingaiqtut, Ihuaqtumik, uvalu Ukpigijaujut Inungnin. Makpirnia 1-2 uumani Qanurininga Unniudjut	 Atuqtaujut Aturnikkut Pivallianikkut	Pusantinga nutaanguqtiqhimaajuq naunaitkutat ajuiqhagakhat piliuqhimaajuq iliuraqtaujuullu tamainni kivgaqtuutit nunguvingani uumannga maniliqinirmut ukiungani ● Qaffiunigit ajuiqhajutit katimajut havaktaujut ukua havaktut malitiarninginik nutaanik atuqtunik pigiarutinik.	 	Ukiakhami Katimajut 2025 Aulahimmaaqt uq
	 Havaktuliqijit ku t Tunngavinga unalu Aktikkutilang ani k	● Havaktit-hapkununga inungnun aktilaarutait munarijaujut ataani uvaluuniin ataani turaaqhimajut ● kikliit avatiini tamaita aviktungniit. Pusantinga mikhijuumiqtut havaktut ● aadlangurninngit nampangit ukiumit-ukiumi, ihumagilluaqtait ungahiktuni nunallaani.	 	Ukingami Katimajut 2026 Ukingami Katimajut 2026 Ukiumi Ilihaidjutit 2026
	 Kivgaqtugap Atuqhimajainik Atuqtunik	● Pusantinga inuup ihuarijaitigut naunaijainikkut kiudjutinik naunaijaqhugit nakuujunik atuqpakhimajanik kivgaqtuidjutikhanik. ● Qafiunigit ihuaqhivaalirniniginik kivgaqtugaujut ikajuutit	 	Ukiakhami Katimajut 2026 Ukiumi Ilihaidjutit 2027

		atuqtut atuqhugit kiujutit naunaijarnigilu.		
Qanuriniit 2 Nutaqqat Inulramiillu ilaujut uumani nutaqqanut haputinginnik kivgaqtuutit nakuujut, aaniaqtailinirmut nakuujullu ikajuqtaujuq. Makpirnia 3-4 uumani Qanurininga Unniudjut	 Qajangnairutikha rni k Ihivriudjutikharni k naunairutingnik	● Qaffiiqturniit uvalu paqitatik hapkunanga qajangnautikkut ihivriurutinun.		Ukiakhami Katimajut 2027
	 Aanniaqtailinirmu n Inuuhiqattiarnirm un lu Ihivriurutit	Pusantinga nutaqqat inulrammiillu kitut ● tunijaujut ukiumi iqaijangnikkut, ihumakkut aaniaqtailiniq, uvalu pivallianikkut ihivgiugutininik. pivakhutik ukiuq tamaat aanniaqtailinikkut ihivriurutinik.		Ukiakhami Katimajut 2027
	 Ikiklijuumiqtut atuffaarninnga nutaramut nutqaqtitauniq	Pusantinga nutaqqat inulrammiillu iliuraffaaqtut nutaqqat		TBD

Qanuriniit 3 Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit uvalu ihumagijait akhut ilaujut hapkununga nutaqqanun pidjutainun Maliganun, maliguagahanun, atuqhimaagtut, ihivgiugutit uvalu ihivgiugutit. Makpirnia 5-6 uumani Qanurininga Unniudjut	 Pitquhikkut ilihaidjutit havaktunun	● Pusantinga havaktit iniqhijut Inuit-naunaiqhimajunik pitquhikkut ajuitaminik ilihaidjutit ukiuq tamaat.		Aujami Katimajut 2025
	 Ilaliutiniq uuminnga Inuit Ihivriurniq Qanuriliurutingit	● Kufiujunik kinikhianikmun ihiviukhinikmun naunaijainikmun naunaitkutakhanik uvunalu kinikhianikmun ihiviukhinikmun naunaijainikmun naunaitkutakhanik havakhautikhanik pihimajunik havakhikhimajunik Inuit kauhimajainik uvunalu kauhimajutukaniklu atugakhaniklu.		Upingami Katimajut 2025

Qanuriniit 4 Nutaqqat Inulramiillu ilaujut nutaqqanun ilagiingnunlu kivgaqtuutitik hakugitqiamik atadjutiqaqtut ilamingnun, nunallaanun uvalu Inuit pitquhiinun. Makpirnia 7-8 uumani Qanurininga Unniudjut	 Pitquhikkut ilauqatigiingn ikku t pinahuarutit	Pusantinga nutaqqat inulrammiillu ilaujut Inuit pitquhiitigut pinahuarutit hulilukaarutillu nunamingni.		Upingami Katimajut 2026
	 Ilagiit Ihuaqhiniq nampangit	Amigaitilaangit nutaqqat munarijaujut ilamingnun nunallaanunlu ukiuq tamaat.		Upingami Katimajut 2026
	 Pitquhikkut atadjutit ihivriurutit	Qanurilinigit malruiqtuqhutik ukiumi ihivriurniginik ilitquhirmi ilaliutiniginik qatangutiriilu upipkarniginik munarijutinik upalugaijautitik.		Upingami Katimajut 2026
Qanuriniit 5 Inulirijikkut havaktiit paannarijaillu tunivaktun havagutitik pitquhikkut aajjikkiingniqaqtun ihariagijainnun Inuit nunallaanginnun. Makpirnia 9-10 uumani Qanurininga Unniudjut	 Pitquhi kkut ihuaqt umik ihivgiu gutit	Ukiuq tamaat ihivriurniga ikajuutitik pipkaijutinik maliruakhanik atuqtuniklu ukua ilitquhirmi nalaumajut Inuit inuujuhiini atuqtunik.		Upingami Katimajut 2026
	 Havaktut pitquhitigut ajuitaminik naunaijainiq	Pusantinga havaktiit ilaujut pitquhikkut ilihaidjutinik ukiuq tamaat.		Upingami Katimajut 2026
	 Paatnagiirnikkut angiklivalianiq	Qaffiuniit nutaat havaqatigiingniq hapkununga Inuit-hivuliqhuqtut kivgaqtuqtut uvaluuniin nunallaat katimajit.		Aujami Katimajut 2025
Qanuriniit 6 Nutaqat ilijauvaktut ahianit Nunavumit pivagiagani nakuuniqhanik ikajuutitik, ilitquhirmi ajugitunik munarijutinik, nanminiklu nuuniginik utiqtiifaarniginiklu upalugaijautit, pihimainaqhugit hakugiktumik ilaliutinigit qatangutigijamingni nunagijaujunilu humiliqaa havauhirmi. Makpirnia 11-12 uvani Piliqtait Unniudjut	 Nuutirnikkut ut upalungaij autit iniqtigutait akiit	Pusantinga nutaqqat ahinungaujut ahianit Nunavunmit iniqhihimajut imaalu aullaranginnaqtumik nuutirnirmik imaalu utirvikhanik upalungaijautikhat.		Upingami Katimajut 2026
	 Ilagiit uqaqatigijakhaq piinarninnga	Qaffiiqturniq ilamingnik pulaarniq uqaqatigiingnirlu nutaqqanut avalittut hilataanit Nunavut.		Upingami Katimajut 2027
	 Pitquhikkut aulahimaaqt umik ihivriurutit	Ukiuq tamaat ihivriurninnga ilihainirmut atuqtaamingnik munarijaujut hilataanit nunavunmi nuutiqtitaujut.		Upingami Katimajut 2026
Qanuriniit 7 Nutaqqat, inulramiit ilangillu piqaqtut ihuaqhijuq piinariaaqiningga ilihainirmut akhuurutaujuq pittaillinig qilaminnuarlu nutqaqtitaunirmut pinahuarutingit naunaiqtaa Inuit Nuatqatigiingnikkut Ukprijain. Makpirnia 13-14 uumani Qanurininga Unniudjut	 Atiliurniq pittaillinikkut pinahuarutit	Amigaigjuumilugit qaffiuniit ilagiit pijaarnirit qilamik hatumiangningmik uvalu pittaillinikkut kivgaqtuutit.		Upingami Katimajut 2026
	 Ilihautikh angit ihuarijangi nnik nampangit	- Qanurilinigit qatangutiriit naamagijainik - aipagutuaraagata qatangutiriit naamagijainik naunaijautitik atugitaagani qilamiklu nuutqaqtitijutinik havaanik.		Upingami Katimajut 2027
	 Ikiklijuumirniq qajangnautimut ihumaaluutigijaujut	- Pusantinga mikhilaarninnga ilitarijaujuq qajangnautinga - pidjutaujut nutaqqanun pidjutainun ilaunirmun pidjutaujut qilamik hatumiarnikkut.	 	Upingami Katimajut 2028
Qanuriniit 8 Nutaqqat inulramiillu	 Munariniq aulapkaini nnga nampanga	Pusantinga nutaqqat aullajuittut hivulliqpamik inikhamingni imaatut 12 tatqiqhiutit hivitutqjaanikluuniit.		Upingami Katimajut 2028

angiklijuumiqt uq piinariaiaqihi maniq aanirnaittumik , nakuujumik, pihimmaaqtu miklu munariniq ikajuutikhamik lu nunagijaming ni. Makpirnia 15-16 uumani Qanurininga Unniudjut	Nunallaani munariniq nuutiqtitauju t	● Pusantinga nutaqqat agidjaujut nunamingni.		Upingami Katimajut 2025
	Nunalaani munagidjutikharni k qaritaujaliqinikkut angiklijumirutikha rnik	● Qaffiuniit nutaat munaqhijut havaktitaujut Inuit nunallaani.		Ukiakhami Katimajut 2025
Qanuriniit 9 Ilagiit munaqhijut tunijaujut ihuaqhijuumirlu git ikajuutit akhuugutigiblug u aaniaqtailinikku t uvalu inuuhiqattiarnik kut nutaqqat ihagiahuktut aihimalutik. Makpirnia 17-18 uumani Qanurininga unniudjut	Munaqtuijut ikajuqtikhat pinahuaruti ilaudjutikhani k	● Pusantinga ilangit munaqtuijut atiliuqhimajut ikajuutikhainik ukiuq tamaat.		Ukiakhami Katimajut 2027
	Ilaamingn ut nuutiqtit aujut pittaarni nnga	● Nampangit nuutiqtitaujut ulapiqutingit ilamingnut munariniq ihuaqhainiq.		Ukiakhami Katimajut 2027
	Ajuiqhautikharnik iniqtiqhimajunik akikhangit	● Pusantinga ilaqatigiiktunut munaqtuijut iniqhijut pijariaqaqtut ajuiqhavikhainnik.		Upingami Katimajut 2026

Qanuriniit 10

Ikajuutikharnik
auladjutikharnik
havaktiit talvani
Havagviani
Inulirijikkutni
tunijauvakhimajut
ihuaqhaidjutikharnik
ikajuutikharnik
hanaqidjutikharnik
naunaijaangat
ihuaqtumik
ihuaqtumiklu
havagianik
avatingni, taima
havaktikharnik
qullirutiqagtunik
aulahimajut
upautijaangat
pidjutikharnik
nunalaani
tunijaangatlu
anginirmik ihuaqtunik
pitquhiliqinikkut
ihuaqtumik
munagidjutikharnik.
Makpirnia 19-20 uumani
Qanurininga Unniudjut

 Havaktit ihuarijait naunajautit	Pusantinga havaktit unniudjutikhat ihuarijamingnik havagvingmi atuqtakhainnik ikajuutikhainniklu.		Ukiakhami Katimajut 2025
 Havaktikhaqhiurnikkut aktilaangit	Qaffiutilaangit aanniarutiqagtunik nutaqqanun inulramiinunlu ikajukhimaagtun, taima nakataxhangit avaliqangitunik nunallaat.		Ukiakhami Katimajut 2025
 Havaktuni pihimanikkut aktilaanginnik	Ukiuq tamaat aallangurningit amigaitilangit havaktit Nunavunmi nunallaani.		Ukiumi Katimajutt 2026

Qanuriniit 1: Mahulingaijautikhaq, Ihuaqtumik, imaalu Ukpirijaujut Atuqtakhat

Tikiutinahuagut

Tunngavinga mahulingaittunut timiqutigijaujuq pijuq tunigiami ihuaqtumik, quulitqiamik qanurittaakhaanik kivgaqtuutit tamainni aviktuqhimajut Nunavunmi, humaangittuq nunallaani aktikkulaanga ungahiktumikluuniit. Iliuraqhugit Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit kivgaqtuutikkut atugahat uvalu auladjutikkut atuqtaujut, Havagviat Inulirijitkut turaaqhimajut pijaangini pitquhikkut ihuaqtut munaridjutit tapkua ukpirijait nunallaat kivgaqtuqtaujut. Una ihuarjumiqtitiniaqtuq pigiaqaqtunik aulatitijaangat aulajukharnik, pitquhiliqinikkut pittiarutikharnik, atuguminaqtuniklu ikajuutikharnik nutaqqanun, inulramiinun, ilaqaqtuniklu Nunavunmi.

Una ihariagijuq ihuaqhigiami ajuqhautingit havagviup aktikkulaanganik, naunairiami aadjikutariingninnga ukununga Inuit Nuatqatigiingnikkut Ukpirijain, atuliqtitaugiamilu inungnut ukpiriniq ukunuuna naunaittuq kiuttaarnirlu.

Una hivumuurutauniaqtuq hivulliujakhat:

- **Hakugikhijuumirlugit Timiqutip Ihuarnirit**
- **Ihuaqhilugit Maliktakhat, Ajuiqhainiq, Havaqatigiingnirlu uumunnga Nakuujumik Nutaqqanik Hapumidjutiniq Ihivriurniq**

Aturluaqtut Qanurilinigit Naunaijautit

1. Pusantinga Nutaanguqtiqhimajuq Atugahat Atuliqtaujut:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Naunaijarlugit iniqtigutait uvalu auladjutit ihuaqhaqtauhimajut kivgaqtuutit atugahat tapkua hivungani havaktut tunihjaangini pitquhikkut uvalu auladjutikkut ihuaqtumik kivgaqtuutunik.

- **Turaarviujuq:** 100pusant piliurninnga naunaitkutangit hivumuuqtumik iniqtirutinganik.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Mahulingaittut, ihuaqtumik, ukpirijaillu timiqutigijaujuq kingun'ngajuq nutaramut ilamingnullu ikajuutingit Nunavunmi. Iliuraqhugit Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit kivgaqtuutikkut atugahat uvalu pijaangini ihuaqtumik kivgaqtuutunik tunihiniq, Havagvik tititirqidjutiquaqtuq inungnun ukpiginikkut uvalu kiunautinik.

2. Qaffiujut Ajuiqhaidjutikhat Katimajut Havaktaujut:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munariblugit amigainiit, qanuginiit uvalu ajuiqjuumilugit ilihaidjutit pijaangini havaktut piqaqtut pijakhanik ajuittamingnik uvalu ilihimanikkut atuligiangani nutaat atugahat ihuaqtumik.
- **Turaarviujuq:** Tamatkirumajumik ilihaidjutinik tamainun havaktinun iniqtiqhimajut auladjutainun ihivriurutinun.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Ihumagilluaqhugit ihuaqhijuumirlugit ihuaqhainikkut ihuaqtumik uvalu havaakhatigut pivalliani, Havagvik piliuqtuq atuguminaqtumik tungavikhamik hivitujumik-kikliqaqtut nakuunikkut uvalu mahulingainikkut kivgaqtuutit tunijaujut. Tuuliiqhimaittumik ajuiqhainiq qanurittaakhaaniklu uqariijaqtaminik timiqutigijaujut aulapkaingittuq hivulliutijakhat kihimi ihariagijaujut talvannga pijakhat piliuriami timiqutigijaujuq nutaqqat, ilangit, nunallaangillu ihariagittaaqtait.

Maliqajakhait aturluaqtut naunaijautikhait

Naunaijariangani uvalu pihimalugit qanuriniit Qanuginiit 1, hapkua auladjutit havaktauliqtut:

1. Munarinikkut Havagutit:

- Tunngavikhaq naunaijaangat malikhautikharnik nuutiqlhimajunik atuqtakharnik avatingni tamaini ikajuutikharnik avikturvingniitunik.
- Una auladjut tunihiniaqtuq naunaijautinik atangujanun uvalu munagidjutinun, takujanik humi atugahat tamaat atuliqtaungitut uvalu naunaijarlugit aulaniit malikhugit ajuqhautit.

2. Ajuqhautikhanut Munaridjutikhait Atuqtakhait:

- Qitqani tutquumavingit naunaitkutut ajuqhainirmut ilauninnga, iniqtirumi nampangit, havaktullu kiudjutait katimanirmut nakuuninnga.
- Tamna auladjut pipkainiaqtuq atangujanun naunaijarlugit ajuqhautit ilihaidjutinun uvalu ihuaqhailutik katimadjutinik uqautigijaangani havaktut ihagiagijait.

3. Kiudjutikhait Ihivriughinikkullu Havauhiit:

- Havauhiq havaktunut nunagijaujunilu pipkaijaangani ihumagijamingnik ihuarninganik aturniqatiarniganiklu nutaaguqtiqlhimajunik atuqtunik ajuqhajutiniklu havaanik.

Piliqtait Qiqaijalirvia 2025

- **Atuqtaujut Makpiraaq Ihuaqhaqtauhimajuq:** Inulirijikkut Havagvia – Ilagiiktunun Inuuhirittiarnirmun Havagvia pipkaijuq angijumik piniarhimadjutikhamik pivallialiurnikkut atuqtipkainikkullu avatquhimajunik 70nik Nutaqqanun Ilagiiktununlu Ikajutinik aturutinik tamaani Nunavunmi, turaangajun pimmarikharnikkut aajikkiingniqaqtunik, kiullaktarutinik, pitquhikkullu tungaviqaqtunik havagutinik. Taimaa qanurittaakhaanik pihimmaaqtuq, iliuraininnga naunaipkainiq hulilukaarutinginnik hivulliqaami pijuuq ajurnarmat aadjikutariingninnganut naunaitkutangit uumunnga Inuit Nuatqatigiingnikkut Ukprijain, aadlatqiiktut nunallaani atuqtaujut, ihariagininngalu aadlanguriami aadlangurniq munarinik maligaq. Talvanga April 2025, 12 aturutikhat atuqtauliqtut, tamaita ihuaqtunik atuqtakhanik maliktakhaniklu titiqqanik, ilangit ihivriughaimmaaraluaqtillugit imaalu atuqtauliqtut. Hanaqidjutikhangit himautikharnik Tattiarnaqtuq 2024 ilitugipkaivakhimajuq ilaujukharnik havaqatigiiktunik katimajiit, nuutaanguqtiqlhimajuq atuqtakharnik, unalu havaktaujukharnik

auladjutikharnik atuqtakharnik naunaijajjaangat atuguminaqtunik, pitquhiliqinikkut aulahimajut, nallaumajukharniklu talvani Matrix Hanaqidjutikharnik Munagidjutikharnik Hanaqidjutikharnik. Una upautiniq pipkaijuq aktilaanganik-pivalianikkut, kiudjutikkut uqautinik, uvalu munagitiarlugit nuutirutit hivungani havaktut. Havagvik havakhimaarniaqtun iniqtigijaangat auladjutikharnik talvuuna Qiqajjalirvia 2026, aulahimaaqtunik ajuiqhautikharnik, hanaqidjutikharnik nuutaanguqtiqhimajunik, ilaujukharniklu ikajuutikharnik ihuaqtumik tiguarutikharnik hivutunirmiklu ihuaqhaidjutikharnik.

- **Ajuiqhautikhaq Hanaqidjutikhaq Pivalliaadjutikharnik:** Tamna ilanganik upautikharnik ajuiqhautikharnik auladjutikharnik aulahimaanginaqtuq, ihumagiplugit pigiaqaqtunik havaktunik avatingni avaliqangitunik avikturniituni. Anginiqhaq qaffitaalaunia havaakhap iniqtaujuq tungavikhani avatqumajumi malruk tatqikhiutik, havakhugit hakugiktumik tungavikhaq aipaanut atulirniitigut.
- **Tugliq Minista Uqaudjit Katimajiit:** iniqhimajangit unalu katimaqatauqataqhutik tautukhimainnaqhugit pilimmakhainirnut haffumani Parnaqutikhanut Upalungaijaut. Ihariagijauqpiagtun nunami havaktakhat iniqtauhimajun pipkainikkut Parnaqutikhakkut Hivunikhami hivumuunikkut, ilaujullu angijunik qaujiharutinik

naunaijarnikkut hivulliutijaujukhanik kituni hivulliutiujukhaniklu uqaqatigiigutininik
ilitturipkainikkut hivulliutijaujukhanik. Aturluaqtakhat, imaatun hanaqidjutikkut
upalungaijautit attauhiq-makpiraat uvalu qitqani titiraq tulagvikhat havaktauhimajut
hakugikhjuumiriangani tuhaqtitinikkut uvalu iluani nalaumanikkut. Iniqhimaituq Naittumik-
Kikliqaqtut Hivuliujukhat Hulidjutikkut Titiraqhimajut tadsa atugahat aulahimaaqtumik
katimadjutit uvalu aalakiit-kavamatkut ilauqatigiingnirit pijaangini tutqikhaqhimajut uvalu
ihuaqtumik atulingnikkut upautiniq.

Qanuriniit 2: Nutaqqat Inulramiillu ilaujut uumani nutaqqanut haputinginnik kivgaqtuutit nakuujut, aaniaqtailinirmut nakuujullu ikajuqtaujuq.

Tikiutinahuagut

Naunairiami nutaqqat inuulrammiillu munarijaujut aanirnaittut, ikajuqtaujuq, quviahuutigilugillu ihuarhiplugu timingit, nampanganik, pivallianirlu ihariagijanginnik ukunuuna ihuaqtumik pitquhimullu kiuttaaqtuq munariniq atuqtamingnik. Una qanuriliniga uqatiaqtuq ikiklivaaliriagani ihumalungnarnigit, ihuaqhivaaliriagani amirijutit atuqtut, aturiaganilu tamaita nutaqqat inulramiillu pivagiagani ikajuutunik ihariagijainik. Tikinnahuarutinga tunigiami avatinganik talvani nutaqqat inuuttaaqtuq humi ittuq aaniqtailiniq nakurudjutingalu. Una hivumuurutauniaqtuq hapkunani hivulliutijakhat:

- **Ihuarhilugu Pitquhimut Ihuaqtuq unalu Nunallaani-Pilluaqtuq Ilamingnut Nakurudjutimut Pinahuarutingit unalu Ikajuutingit".**
- **Ihuaqhilugit Maliktakhat, Ajuiqhainiq, Havaqatigiingnirlu uumunnga Nakuujumik Nutaqqanik Hapumidjutiniq Ihivriurniq**
- **Ihuaqhijuumirlugit Hanaqidjutinun Munaridjutit Qanuriniit, Ihuangnikkut uvalu Havaqatigiingniikkut**

Aturluaqtut Qanurilinigit Naunaijautit

1. Ikiklijuumiqtut Piffaarninnganut Nutaqqanik Haputinginirmut Nutqaqtitauniq:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Naunaijaqhimajangit akikhangit atuffaarlugit nutaqqanut ikajuutikhangit ihivriuriami auladjutikhangit angmaumaninnga ihuaqhigiami pipkaidjutijuq nakuujumik.

- **Turaarviujuq:** Ihuaqtumik hivumuunig ikiklijuumirahuaqhugu atuffaangnikkut akiit.
- **Huuq una pidjautaujuq:** Pijaangini qajangnautit uvalu inuuhigattiarnirmun nutaqqat ilaujut nakuujumik tunihinirmun kivgaqtuutunik nunallaanun Nunavunmi. Aulaffaangnikkut hatumiangniq naunajautaujuq auladjutikkut hakuitpalaarniq, ilait uvalu nutaqqat auladjutaini piinagiaqangitut uvalu quglukhimanikkut. Ikiklijumirutikharnik ukuninga aulajunik naunairutiqaqtuq hanaqidjutikharnik pigiaqaqtunik ilituqhaijaangat hanaqidjutikhangit ihuaqtumik, tunijaangat kinguliujunik ihuaqhaidjutikharnik taima kihimi ihuaqhaqtaungitun.

2. Pusantiga Nutaqqat Pijut Ukiuq Tamaat Naunajainiq:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munariblugit ilangit nutaqqat tunijaujut tamatkiumajunik ukiuq tamaat ihivriurutunik, ilaujut naunajautit iqaijangnikkut aaniaqtailiniq, ihumakkut inuuhigattiarniq, uvalu pivallianikkut qanuginiit.

- **Turaarviujuq:** 100pusant nutaqqat munarijaujut pijut ukiumi naunaijainiq naunaijaqtaujurlu uumani ittut timiqutigijangillu.
- **Huuq una pidjataujuq:** Ukiuq tamaat naunaijautit aadjikiiktumik akhut, tunihijut ihuaqhaqhimajumik munarijaangini attautit nutaqqat aanniaqtailinirmun, pivallianirmun, ihumakullu inuuhiqattiarnirmun. Hapkua naunaijautit tunihijut tugaaqhimanikkut tamainun nutaqqanun, pipkaqhugit Havagviup havaklugit hatumiagutit uvalu ikajuutit pijaangini attautit ihagiagijait. Ilaliutiblugit Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit hapkununga auladjutinun, Havagvik pijaangini tapkua munagidjutikkut atuqtaujut nalaumajut pitquhikkut uvalu inungnun hivuliujukhat Nunavunmi nunallaat, tiguaqhimalugu ukpiguhungnikkut uvalu hakugikhijuumirlugit qanuginiit.

Maliqajakhait aturluaqtut naunaijautikhat

1. Matrix Aanniaqtunik Munaqhitikhat Unniudjutikhallu Atuqtakhat:

- **Pidjutikhaa:** Qitqaniitunik naunairutikharnik naunaijaijaangat munagidjutikharnik hanaqidjutikharnik, ihuaqhaidjutikharnik ikaangnikhangit, qajangnairutikharnik atuqtakharnik.
- **Auladjutait:**
 - Naunaijaqhugit pidjutaugit upautiffaaqhugit uvalu havakhugit qaritaujat ilituqhaidjutit avatqutugit hatumiarnikkut.
 - Tunihimaaqtukhaq atangujarnik auladjutikharnik munagidjutikharnik auladjutikharnik anginirmiklu ajungnautiqaqqtunik aanniarutiqaqtunik.
 - laliutijuq uumunnga nakurudjutimut naunaijainiq atuqtakhangit ihuaqtumik naunaijariami.

2. Naunaijautit Atugahat uvalu Naunaijainikkut Ikajuutit:

- **Pidjutta:** Pihimalugit tamaita nutaqqat munarijaujut ihuaqhaqtauhimajut pijaangini tamatirumajunik ukiuq tamaat ihivriurutinik.
- **Auladjutait:**
 - Aullavaktut itqaumadjutit qaijunun naunaijautit.
 - Titirlugit iniqtirutait akiit uvalu naunaijautit paqitatik kangiqhidjutikhat kivgaqtuutinun upalungaijautinun.
 - Tunijuq avikturhimajumi taiguagakhat ilitarigiami kitut ihariagijut aadlanik ikajuutikhamik.

3. Hatumiarnikkut Qajangnautikkut Naunaijautit Ikajuutit:

- **Pidjutikhaa:** Naunaijarlugit aulaniit atuqtauffaaqhugit hatumiarnikkut uvalu kangiqhipkaqhugit tugaaqhimajut pittailinikkut hanaqidjutit.
- **Auladjutait:**
 - Agikligiarutit naunaipkutit tikuaqhijaagani aulajutinut atuqhimaarianiluniit ihumalungnarnigut pijutaugit.
 - Tunihimaaqtukhaq tautuktuujaarutikharnik ihuaqhaidjutikharnik ilaqaqtunik ikajuutikharnik ilihairutikharnik qilaminuarlu ihuaqhaidjutikharnik hanaqidjutikharnik.

Piliqtait Qiqaijalirvia 2025

- **Ihuaqhijuumiqhimajut Aanniaqtut Naunaijautit:** Piliurninnga Matrix Unniudjutingit Qanuriliurutingit piliqtuq ihuarhigiami atuqtaunginnaqtunik naunaijainiq qanuriliurutingit, nutqaqtitaunig naunaipkainiq hulilukaarutinginnik hivulliqaami ublumimut,

talvanngalu qanuriliurutingit. Una naunaijainiaqtuq aanniarutiqaqtunik tautungitunik ihuaqhaidjutikharnik aulaniaqtun ihuaqtumiklu.

- Hanaqidjutinun Munaridjutit Auladjutait aularutijut aulahimaaqtumik ihivriurutit uvalu munariblugit pijaangini itquumanikkut naunaijautit nuutirutait.
- Hanaqidjutinun Munaridjutit havaktit ilihagtait aularutijut uvalu qanuriniit.
- **Tutquqtigijaangat Ihivriuktukharnik Hanaqidjutikhat:** Qanurininga uqatiaqtuq ukiuqtaqtumi tamaini ihivriurniganik Nutaqaat Qatangutiriinulu Ikajuutini Nunavumi, aulagtiriaqtuq Iqalungni atuqhimaarianilu humiliqaa tamaini nunani qulini tatqiqhiutini. Tamna ihivriurniq naunaijarniaqtaa maliklugu maliganga maliktakhangillu, ilitarilugit hakugingningit qajangnautingillu ikajuutimut tuniqhaininnganik, ikajurlunilu pihimmaaqtumik ihuarhainiq. Amihuuninnga ihivriurniq atuqtakhangit piliurhimajuq naunairiami ihuaqtumik ihivriurninnga

tamainni akhuurutaujut kituni nutaraq hapummiutiniq, pittailiniq, tigujaunut munaqtingit, atajumik ihumaliurniq, pitquhimullu aaniqtailiniq. Tamna havaanga ilaliutijuq tutquqhimajut ihivriurniq, timiqutigijangillu naunaijainiq, unalu havaktut uqaqatigiingniq. Ilaliutijurlo ajuirhapkainiq ilagijanga piliuriami iluanit pittaarninnga ikajuriamilu nungulaittumut, pitquhimut tunngaviqaqtuq qanurittaakhaanik uqariijaqtaminik. Avikturhimajuni naunaijaqtanginnik naunaipkarniaqtait qanuriliurutingit ihumaliurutingit, kingulliqaamik naittuq taiguagakhaq naunaiqtaa qanuriliurutingit tamainni qanuriliurutingit unalu pitqujanginnik.

- **Nutaqqanut Pimmarlungniq ijupirahuutaujullu Angirutaa (CANRA)**
havaqatigiiktut ilauffaaqtut pingahuujunit ilaujunit avatingnit ihivriuqhilitik. **Tamna** CanRA Katimajiit hivuliqhuqtuq tamatkiumajunik tigumidjutiqaqtut ilauqatigiingnikkut havauhiit, ilaujut apiqhuinikkut hapkununga Nunavut Tunngavik Inc., RCYOtkut, uvalu hivungani havaktut. Hapkua akhuurutit havaktaujut ihuaqhaqtauhimajut uvani ihuaqhaqhimajut 2025 CANRA Angirutaa,
- **Uniudjutit Akhut Aaniqpiaqhimajut uvalu Huirnikkut Atuqtaujut:** Nutaq Atugahaq hapkununga Akhut Hulaqutinun uvalu Akhut Pidjuttaujut Uniudjutit iniqtaujut uvalu taja atuqtauliqtuq. Piliurninnga Tuqunirmut Ihivriurniq Angiqtaujut qanurittaakhaanik ihumaliurhimajuq ihumagijaujurlo iniqtiqtaujuqhaq aippaatigut qanurittaakhaanik taiguagakhaq.

Qanuriniit 3: Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit uvalu ihumagijait akhut ilaujut hapkununga nutaqqanun pidjutainun Maliganun, maliguagahanun, atuqtaujut, ihivriungniq ihivriungningalu.

Tikiutinahuagut

Ilaliutihimajut Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit tamaini qanuriniini nutaqqat uvalu ilagiit kivgaqtuutait, pihimalugit pitquhikkut ihuaqtut atuqtaujut tapkua pittiaqhugit Inuit pitquhiit, ilagiit havauhiit, uvalu upautidjutait inuuhiqattiarnirmun. Una piliuqtuq timiqutigijaujuq naunaiqtaa inuujuq atuqtamingnik pitquhimullu hivulliutijakhangit Inuit nunallaangit, naunairiami ilangit nutaqqallu kangiqhijaujukhaq, ikajuqtaujuq, pimmariktumiklu pijaujuq.

Una qanuriliniga khaqtaujuq havaarilraarumajaminik **"Ihuaqhijuumirlugit Pitquhikkut Ihuaqtut uvalu Nunallaanun-Pihimajut Ilagiingnun Inuuhiqattiarnirmun Pinahuarutit uvalu Kivgaqtuutit"**.

Aturluaqtut Qanurilinigit Naunaijautit

1. Pusantinga Havaktit Iniqhijut Inuit-Kitunun Pitquhikkut Ajutait Ilihaidjutit:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Naunaijaihimaaqtun ilangit havaktiit iniqtiqhimavakhimajut ajuiqhautikharnik taima ihuarjumirutikharnik ilitugidjutikharnik Inuit pitquhingit, aturninnga, ilagijaingitlu hanaqidjutikharnik.
- **Turaarviujuq:** 100pusant havaktut ajuiqhaqhimajut atuqtaunginnaqtuq ihivriurninnganik.
- **Huuq una Pidjuttaujuq:** Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit tungaviujut nutaqqanun uvalu ilagiingnun kivgaqtuutit Nunavunmi.

Pilluarutinga pitquhitigut ajuitaminik, Havagvinga naunaiqtaa hivulliujuut havaktut ihumaliuqtamingniklu kangirhijut, pimmariktumiklu pilugit Inuit qanuriliurutingit ilamingnut nunamingnilu nakurudjutinganut. Una ukpiguhungnikkut, ikiljuumirutijuq pitquhikkut ajuqhautinik, uvalu akhuugutigilugu havaqatigiingniq qitqani ilagiit uvalu kivgaqtuutunik tunihijut.

2. Qaffiuniit Inuit-Hivuliqhuqtut Ihivgiurnikkut uvalu Ihivgiugutit Havaakhat:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munariblugit pivalliajutit ihivriurutit havaakhat havaktauhimajut uvalu hivuliqhuqtaujuut Inuit nunallaat ihivgiugianganani nutaqqat uvalu ilagiingnun kivgaqtuutit uvalu atugahat ihuaqhaidjutikhat.

- **Turaarviujuq:** Aturluaktut Inuit havaqatiriingningit nalunaiqtauhimajut hivumuuqhimajangit pilimmakhainirnut haffumani havaarijaujukhanut unalu inikhautikhangit.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Inuit-hivuliqhuqtut ihivgiugutait hakugikhijuumirutijut nunallaanun naunaijagiangani kivgaqtuutit inmi ihumagijamingnik, pijaangini tapkua ihuaqhijuumirlugit ihuaqtumik uvalu kiudjutiqaqtut nunamingni hivuliujukhanun. Imaalu, ilaliutiblugit uqautaujut ilainin uvalu munaqhijunin pijaangini tapkua kivgaqtuutit aalanguqataaqtut inmi inuunikkut idjuhitik. Una upautiniq pidjutiqaqtuq nanminiqangnikkut uvalu kiunautinik auladjutini.

Maliqajakhait aturluaqtut naunaijautikhat

Munarigiami naunairiamilu qanurittaakhaanik 3, hapkuat qanuriliurutingit piliuqtauliqtut:

1. Pitquhitigut Ajuitaminik Ajuirhainirmut Timiqutigijangillu:

- **Pidjutikhaa:** Naunaijarlugit havaktut ilaudjutait uvalu iniqtigutait amigaitilaangit pitquhikkut ajuitamingnik ilihaidjutit.
- **Auladjutait:**
 - Titirarviit inuum aullaningat imaalu itqaumadjutikhanik iniqhimaittunut ilihagtakhanik.
 - Ilaujut uqautaujut pigiarutiniq ilaujunut ihuaqhijaagani ajuiqhanikut uqauhirnik.
 - Aulatitihimaanginaqtuq avikturvingmi ilitugidjutikharnik naunaijaijaangat aadjikiiktumik ajuiqhautikharnik pidjutikharnik.

2. Qaujiharnikkut Havaakhaq Ihuaqhaffaarnikkut:

- **Pidjutikhaa:** Iglut naunaijaqhugillu Inuit-hivuliqhuqtut ihivriurutit pinahuarutit, inmi paqitatik, inmilu hulaqutigijait kivgaqtuutinun ihuaqhaidjutinun.
- **Auladjutait:**
 - Naunaijaqhimaagtangit havaaqhangit ikaangnikhangit, hanaqidjutikhangit, qanuriliurutikhangitlu.
 - Naunaiqtakhatit pittaaqtut atugakhanut kivgaqtuidjutikhanullu.
 - Ilaliutijuq ilihimaniq aadlanut pijuuq katimaniq iliurariami ihivriurnirmut tautuktuuqaqtamingnik ajuiqhariami.

3. Nunalaani Kiudjutikharnik Ilaliutivakhimajunik Hanalrutikhaq:

- **Pidjutikhaa:** Katiqhivaktut uqaqtamingnik ilagiinit, munaqtinit, nunallaanillu hivuliqtinit qanuqtut ihuaqtumik kivgaqtuidjutikhanik nallaumajunik Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit.
- **Auladjutait:**
 - Naunaijarlugit ilagiit uvalu munaqhijut mikhaagun atuqhimajatik auladjutinun.
 - Naunaiqhugit ihuaqtut tautuktuuqaqtait ikajuutikhamut ihuaqtut unalu ilihainirmut ihuarninnga.

Piliqtait Qiqaijalirvia 2025

- **Pitquhitigut Ajuitaminik Ajuirhainirmut Pivallianiq:** Havagvik aulahimaagtumik havaqatigiblugit Inuit Iningnikhat, ilihimajatik pihimajut, pitquhirmunlu uqaudjit havaqatigiingnirmun tamatkiumajunik ilihaidjutiniq pidjutaugut uvani Inuit Qaujimajatuqangit.

Tamna ajuirhagakhat naunaipkarniaqtaa Nunavuutim nutaqqat ilamingnillu ikajuutingit ittut, naunaijariami Inuit nunarjuaptingni tautuktamingnik munarinirmut, qangaraalungnitat ihuigijaujut ihuarhainiq, ilamingnik timiqutigijaujuq, unalu ukiuqaqtunut tunijaunig ilumuurutingit. Una havaaq ikajuqtaa pitquhitigut tunngaviqaqtuq ajuirharniq tamainni havaat.

- **Inuit-Hivuliqhuqtut Ihivgiurnikkut Iligiit:** Tungaviit havaqatigiingniq havaktauhimajut hapkununga Inuit katimajiit havaqatigilugit ihivriurlugit hivuliujukhat uvalu havaklugit naunaijautit tungaviit tapkua pidjutiqaqtut Inuit pidjutainun. Hapkuat havaqatigiingniq ihumagilluaqtait naunairiami naunaijainiq naunaijainirlu hulilukaarutingit nunallaani-pijut, pitquhimut akhuurutaujuq, aadjikutarijaillu maliktakhangit Inuit inmikkut-ihumaliurutingit.

Qanuriniit 4: Nutaqqat Inulramiillu ilaujut nutaqqanun ilagiingnunlu kivgaqtuutunik hakugitqiamik atadjutiqagtut ilamingnun, nunallaanun uvalu Inuit pitquhiinun.

Tikiutinahuagut

Aturahuaqtitni aturahuaqtitnilu ilaliutini akungani nutaqqat, ilagit, tapkuatlu Inuit ilitquhit hivullitjuhiit ilitquhiliqutit kiutjutit kivgaqtutit aturahuaqtitni ilagit ilaunit, nunaliujuni ilaunit, pitquhitlu pitquhit. Una qanuriliniga ihumagijaqtuq ukua nutaqqat munarijauniginik pihimainariagani ihuaqtumik inuuqatiriigutunik qatangutigijamingni nunagijamingnilu, tiguariagani ikpigijamingnik ilaunirijamingniklu. Qitqani uuma akhuurutip angiklijuumirlugu pitquhikkut pinahuarutit uvalu ikajuutaujut tapkua hakugikhijuumirutijut ilagiit uvalu hakugikhijuumirutijut nunallaanun atadjutainun.

Una qanuriliniga hivumut aulavalianiaqtuq ukuniga atuqaarumajainik:

- **Ihuaqhilugu unalu Ihuaqhigiami Tiguariniq, Tiguaqtitaujunut Munariniq, unalu Ilamingnik Havaat;**
- **Ihuaqhilugu Pitquhimut Ihuaqtuq unalu Nunallaani-Pilluaqtuq Ilamingnut Nakurudjutimut Pinahuarutingit unalu Ikajuutingit;**
- **Ihuaqhijuumirlugit Ihumagijaujut uvalu Ihuarnirit Hilataani Nunavut Taijauhijaujut Kivgaqtuutit**

Aturluaqtut Qanurilinigit Naunaijautit

1. Pusantinga Nutaqqat Ilaujut Pitquhikkut Pinahuarutit:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Naunaijaqhimajangit ilangit nutaqqat munarijaujut ilagijaujut piliriakhat taimaa iliaqhimajangit pitquhirijangit ajuinningit, uqauhirnut, unalu pitquhirmirnut uuktuutigijangit.
- **Turaarviujuq:** nakuujumik pijuuq nutaqqanut inulramiinullu ilauninnga nampangit.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Nutaqqanut munarijaujunut, pihimalugit atadjutit ilamingnut nunallaanullu akhuungnaqtuq inmi ihumamingnun inuuhiqattiarnirmunlu. Pitquhikkut pinahuarutit tunihijut pijakhanik

nutaqqanun ilihariangini pitquhikkut ajuiqhautit, ilaulutik nunallaani inuuhiini, uvalu tiguaqhimalugu naunaijautit. Ukuat ilihairutikhangit ikiklijumiqtitiniaqtun ihumamitiani ajungnautiqagtunik avikhimajunik katitiqhugit nutaqqat pitquhiliqinikkut auladjutikharnik ilitquhingniklu.

2. Ilamingnit Ihuarhiniq Nampanga:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munariblugit pusatinga nutaqqat nakuujumik utiqtilugit ilamingnun uvalu ihivgiuqhugit ihuangniit ihuaqhaidjutit.
- **Turaarviujuq:** ihuaqtumik aulavikhangit ihuaqhaidjutikharnik akikhangit.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Ihuaqhaidjutikharnik, qajangnairutikharnik ihuaqtumiklu, atuquniaqtun ilaqaqtunik mamitirutikharnik ikiklijumiqtitijaangatlu hivutunirmik tuquffihuktitauhimajunik

munagidjutikharnik najugaani. Ataqtauraanginnaqtuq
qanuriliurutikhaq pipkaijuq taapkuat ihuarhainikkut havagutit imaatun
Ikajuqtauttiaqtut, upalungaijaqhimajut, uvalu atuguminaqtumik. Katitiqhugit
uqautaujut ilagiingnin uvalu nunallaanin hakugikhijuumirutijut hapkua akhuurutit,
pijaangini tapkua kivgaqtuutit nalaumajut hapkununga Inuit hivuliujukhat uvalu
kiudjutigilugit ihariagijaujut nutaqqat uvalu munaqtiit.

Maliqajakhait aturluaqtut naunaijautikhat

Munarigiami pigiamilu qanurittaakhaanik 4, hapkuat qanuriliurutingit piliuqtauliqtut:

1. Pitquhiliqinikkut Ilihairutikhangit Ilauhimaaqtukharnik Naunaijaiji:

- Pidjutikhaa: Naunaiqhimajait nutaqqat ilaupkainiq ilihainirmut hulilukaarutingit, nipiliuriami pinahuarut qanurittaakhaanik, ilihariaqtuqtut, qanuqtut ihumagijamingniklu.
- Auladjutait:
 - Pillahilugit aanniarviliaqtut titiraqtukhat ilaudjutikhanik tadjat.
 - Ilaliutijuq kiudjutingit nutaqqanit ilangillu uumunnga ilihautikhangit akhuurutaujuq.
 - Tunijuq aviktuqhimajumi nampangit ilitarigiami humi ihariagijanginnik pinahuarut angiklijuumiqtuqtuq.

2. Ihuaqhainikkut Munagidjutit Auladjutait:

- Pidjutikhaa: Naunaijaqhugit naunaijaffaangnikkut upalungaijautit, kiklikhait, hivitujullu qanuriniit.
- Auladjutait:
 - INaunaitkutit apluriarutit pivagiagani ihuaqhafaarniginik, qatangutiriilu ikajuutit pipkagaujut.
 - Munariblugit kinguani-ihuaqhainikkut ihuangnikhait ihivriuffaangnikkut.
 - Havaklugit ilituridjutit ajuqhautinun uqautigiffaariangani maliruagahat aalanguqtiruit.

3. Nunallaat Ilaumatigiingnikkut Uqautaujut Ikajuutit:

- Pidjutikhaa: Katitiqhugit uqaqtaujut ilagiinin uvalu nunallaat pitquhikkut hulilukaagutinun uvalu ihuaqhaiffaangnikkut havauhiit.
- Auladjutait:
 - Katitiqhugit ihuaqtut naunaijautit qanuq kivgaqtuutit hulaqutijut ilagiingnun uvalu nunallaanun atadjutit.
 - Katitiqhimajut ihumagijaujut ihuaqhijuumiangani pitquhikkut uvalu ihuaqhainikkut ikajuutit.
 - Tamatkiumajut Ilijaujukhat

4. Nunallaat Ilaumatigiingnikkut Uqautaujut Ikajuutit:

- Ihivriuhinikkut Havauhiit
- Aulapkainikkut Atuqtittijut

Piliqtait Qiqaijalirvia 2025

- **Pitquhikkut Pinahuarutit Pivallianirmun:** Ihivriurninnga Ilamingnut Ikajuutikhaq pinahuarut pilihaaliqtuq angiklijuumiriami piinariaaqininnga pitquhimut pinahuarutingit, unalu

maniqqami-ittut hulilukaarutingit unalu uqauhiit nutaanguffaaqtittiniq havauhikhat nutaqqanut munarijaujut pigiamilu nutaraq ilamingnillu ikajuutingit. Havaktakhat huli.

- **Naunaijaffaangnikkut Tungavik:** Atuqtauraanginnaqtukhaq ihuaqhaiffaarnikkut hivunikhaliurnikkut havaguti pivallialiuqtauliqtuq hivulliuriami ilagiiktunun havagutinullu pinikkut aularaanginnaqtunik inirutinik. Hivuani katimadjutit tigumidjutiqaqtunun iniqtaujut, uvalu iniqhimaituq tungavia ihivriutuqtauliqtuq.

Qanuriniit 5: Inulirijikkut havaktiit paannarijaillu tunivaktun havagutininik pitquhikkut aajjikkiingniqaqtun ihariagijainnun Inuit nunallaanginnun.

Tikiutinahuagut

Pitquhikkut ihuaqtumik kivgaqtuutit tungaviujut ihuaqtumik, pittiangnikkut, uvalu ukpirijait nutaqqat munaridjutikhait auladjutait Nunavunmi. Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit naunaijaqhimajut akhuugutit nunallaat, ilagiit, uvalu katitiqhimajut munagidjutit. Inulirijikkut Havagvia qiniqhiajuq pipkainnikkut tamaita nutaqqat ilagiiktullu havagutit Nunavunmi pitquhikkut aajjikkiingniqaqtun ukununga Inuit inuuqatigiingnikkut uppiridjutainnun, tautungnarniq aallangajumi pitquhiinni, ihariaginirni, hivulliutijumajainnilu Inuit ilagiiktun nunallaanilu. Una qanuriliniga ihumagijaqaqtuq nalaumaniginik ikajuutinik maliruakhanik havaktulu pigiarutinik Inuit qaujimatarniginik, hatqiriaganilu atuqtuq qaujimajuq, atulaarniganik, hakugikhivaaliriaganilu tamaita qatangutiriit nunagijaujunilu.

Una nalaumaniaqtuq ihumagilugit hapkua aturluaqtut hivuliujukhat:

- **Ihuaqhilugu Pitquhimut Ihuaqtuq unalu Nunallaani-Pilluaqtuq Ilamingnut Nakurudjutimut Pinahuarutingit unalu Ikajuutingit**
- **Ihuaqhilugit Maliktakhat, Ajuiqhainiq, Havaqatigiingnirlu uumunnga Nakuujumik Nutaqqanik Hapumidjutiniq Ihivriurniq**
- **Ihuaqhijuumirlugit Hanaqidjutinun Munaridjutit Qanuriniit, Ihuangnikkut uvalu Havaqatigiingniikkut**

Aturluaqtut Qanurilinigit Naunaijautit

1. Ukiuk tamaat Ihivriuktukharnik Ikajuutikharnik Malikhautikhangit Atuqtakharniklu:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Naunaijarlugit iniqtigutait naunaijautit pijaangini kivgaqtuutit maligahat uvalu atugahat nalaumajut hapkununga Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit uvalu pidjutiaqaqtut uqautaujunin ilagiinin uvalu nunallaanin.
- **Turaarviujuq:** 100pusat maligahat ihivriuktaujut ukiuq tamaat, aulahimaaqtumik ihivriurutit nutaanguqtirutillu.
- **Huuq una Pidjuttaujuq:** Pitquhikkut ihuaqtut kivgaqtuutit akhut havaklugit

ukpirijatik uvalu ilauqatigiingnirit tamainun Nunavunmi ilagiit. Humi kivgaqtuutit pidjutigigaangata ihuaqtunik ukpigijainik uvalu atuqhimaqtainik, ilagiit ihumajut pittiaqtaujut uvalu ikajuqtaublutik, pidjutauijut ihuaqtumik uvalu atuguminaqtumik hatumiangniq. Maligahatigut ihivriungniq pijaangini tapkua maliruagahat maliktaungitut maligatigut pijakhat kihimi pitquhikkut kiudjutit, uqautigilugit aalangajut ihagiagijait Nunavunmi nunallaat.

2. Pusantiga Havaktit Iniqhijut Pitquhitigut Ajuitaminik Naunaijainiq:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munariblugit pusatingit havaktut naunaijaqtaujut kangiqhimajatik uvalu

uuktuutit Inuit pitquhiitigut atuqtaujut ubluq tamaat havaamingni.

- **Turaarviujuq:** 100pusant havaktut ihivriuqtaujut atuqtaunginnarninngalu ihivriuqtauninnganit
- **Huuq una Pidjataujuq:** Havaktut pitquhitigut ajuitaminik naunaijainiq pipkaidjutigijaa kiuttaarninnga, naunairiami ilihainirmut ihuarninnga ihuangittuq tikinnahuarutinga kihimi ihuaqtuq atuqtauninnga. Hapkua naunaijautit maligahat tugaaqhimajut ilihaidjutit akhuurutit, titirqikhiblutik havagvikmi tapkua tamangnik ilihimanikkut uvalu pitquhikkut ilihimanikkut.

Maliqajakhait aturluaqtut naunaijautikhat

Munarigiami pigiamilu qanurittaakhaanik 5, hapkuat timiqutigijaujut piliuqtauliqtut:

1. Maligahatigut Ihivgiugutit uvalu Nutaanguqtiqhimajut Auladjutait:

- **Pidjutikhaa:** Munagihimaaqhugit ukiuk tamaat ihivriudjutikharnik nuutaanguqtiqhimajuniklu ikajuutikharnik malikhautikharnik naunaijaijaangat aulahimajut talvuuna Inuit inuudjuhiini aturniaqqtut kiudjutikharniklu ilagijainik nunalaangitnilu.
- **Auladjutait:**
 - Tunihiluni naunaijautikhamik naunaijaidjutikhanik atuni maliqajakhainik ilitquhirnut atuqpagainut.
 - Naunaijautit nutannguqtiqhimajut imaalu naunaijarlugit atulirnikhanut tamainni kivgaqtuidjutikhat avikturniinni.
 - Titqaujat kitut ihagiahuktut hivumut katimadjutinik uvaluuniin ihuarnikkut.

2. Pitquhitigut Ajuitaminik Naunaijainiq Atuqtakhat:

- **Pidjutikhaa:** Qanuriliurutingit havaktut havaangit ilaliutijuq pitquhimut ilihimaniq ikajuutikhamut tuniqhaininnganik.
- **Auladjutait:**
 - Katitiqtuq inminik-ihivriurniq, atan'ngujaq kiudjutingit, havaqatimingnullu ihivriurniq.
 - Munarihimajangit pivallianingit iluani havaktunut pitquhirnigut ajuinningit nalunaiqhimagianganik ilihautikhangit hivullirijakhaat.
 - Piliuqtuq taiguagakhat atan'ngujamut munarigiami qanurittaakhaanik tamainni havaqatigiiktuni.

3. Nunallaani Kiudjutinga Qanuriliurutingit:

- **Pidjutikhaa:** Katitiqhugit amigaitut uvalu amigaitut uqaqtaujut ilagiinin uvalu nunallaani ilaujut haffumunga pitquhikkut ihuaqtut uvalu hulaqutit kivgaqtuutit.
- **Auladjutait:**
 - Tunihijut atiqangitumik naunaijautinik ilagiingnun munaqhijununu.
 - Tunihiluni uqagahanik kivgaqtuutinun atuqhimajainik.

4. Pitquhitigut Ajuitaminik Naunaijainiq Atuqtakhat:

- Uuktulihaaqtaq Havaakhaq
- Tamatkiumajut Ilijaujukhat

5. Nunallaani Kiudjutinga Qanuriliurutingit:

- Hivulliq Aulatitiniq
- Tamaat Ilaliutiniq

Piliqtait Qiqaijalirvia 2025

- **Atugakhaq Ihivriuqhitikhanut havauhikhat:** Havaktaujuq havaktauliqtuq ihuaqhaqhimajumik tungavikhamik ihivgiugiangani uvalu nutaanguqtirlugit kivgaqtuutit maligahat. Ublumimun, 80 pusat atungnikkut atugahat ihivriuqtaujuq, uvalu titiraqtauhimajut iniqhimaitut. Katimaqatigiplugit Inuit inirnikhat ukuallu nunallaani hivuliqtit tuhaqtitauijut uminga havaktakhamik, ikajuqhutik naunaiqhilitik kituni maliqajakhainnik pijariaqatut hakugitqijjanik pitquhikkut nallaumajunik.
- **Havaktiit Ihivriudjutikharnik Hanalrutikhangit:** Pivallianiq aulahimaaqtumik havaktauliqtuq pitquhikkut ajuittiaqhimanikkut inmiikkut-naunaijainiq uvalu atangujap ihivgiugutait ikajuutit. Uuktulihaaqtaq hanalrutimik ihumaliuqtaujuq naunairiami ihuaqtuq nakuujurlu pitinagu tamaat iniqtirutinganik.

Qanuriniit 6: Nutaqat ilijauvaktut ahianit Nunavumit pivagiagani nakuuniqhanik ikajuutinik, ilitquhirmi ajugitunik munarijutinik, nanminiklu nuuniginik utiqtifaarniginiklu upalugaijautit, pihimainaqhugit hakugiktumik ilaliutinigit qatangutigijamingni nunagijaujunilu humiliqaa havauhirmi.

Tikiutinahuagut

Nutaqqat inulgamiitlu Nunavunmin munagijaugumik hilataani nunavut, pihimalugit atadjutitik Inuit pitquhiinun uvalu pijaangini anginiqhakkut-qanuriniit, pitquhikkut pittiangnikkut kivgaqtuutit akhut. Una qanuriliurutinga ihumagilluaqtait ihuarhigiami ulapiqutingit, iliuriami pitquhimut pihimmaaqtuq ihumaliurut, naunairiamilu hilataanit nunavunmit munarijut ihariagijaujut ikajuriami Inuit nutaqqat qanuqtut naunaiqtaa ilitquhingit aadlaitturlu ihariagijanginnik. Una pinahuaqtuq naunairiami nutaqqat inulramiillu iliuraqtaujut hilataanit Nunavut pijut quulitqiamik qanurittaakhaanik munariniq aadjikutarijait uumunnga Inuit Nuatqatigiingnikkut Ukprijain, pihimagiami pitquhimut ilaliutiniq, hivulliutijakhaillu tamaat nakurudjutinganik.

Akhuurutaujut qanuriliurutikhat haffuma mikhaanut:

- **Ihuaqhijuumirlugit Ihumagijaujut uvalu Ihuarnirit Hilataani Nunavut Taijauhimajut Kivgaqtuutit**
- **Ihuaqhilugu Pitquhimut Ihuaqtuq unalu Nunallaani-Pilluaqtuq Ilaamingnut Nakurudjutimut Pinahuarutingit unalu Ikajuutingit**
- **Ihuaqhijuumirlugit Hanaqidjutinun Munaridjutit Qanuriniit, Ihuangnikkut uvalu Havaqatigiingniikkut**

Aturluaqtut Qanurilinigit Naunaijautit

1. Qaffiuniit Pitquhikkut Aulahimaaqtut Upalungaijautit hilataani Nunavut Nuutiqhimaajut:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munariblugit pivalliajautit uvalu atulingnikkut inuup upalungaijautit pijaangini Inuit nutaqqat hilataani nunavut pihimalugit atadjutitik pitquhimingnun, ilamingnun, nunallaanunlu.
- **Turaarviujuq:** Pitquhikkut aulahimaaqtumik upalungaijautit

havaktauhimajut imaa 100 pusat hilataani nunavutmin nuutiqtaujut ihuaqtumik aulaniitigut naunaijaqtauhimaajut qakugungugaikpat.

- **Huuq una Pidjataujuq:** Nutaqqat ahinungauhimajut hilataani Nunavut qajangnautiqagtut inmi pitquhitik naunaijautait uvalu atadjutit ilamingnun nunallaanunlu. Pitquhikkut aulahimaaqtumik upalungaijautit pijaangini hapkua nutaqqat atadjutiqagtut inmi ilitquhitik, tunihijut pijakhanik ilihariangini pitquhikkut ajuittatik, uqarlugit uqauhitik, uvalu pihimalugu piqatigiingniq ilamingnun nunallaanunlu.

2. Pusantiga Munaqtiujut Tunijaujut Pitquhitigut Ilihimaniq Ajuiqhajut:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munagihimaaqtangit ilangit aihinin nunaptingnin munaqtiujut iniqtiqhimavakhimajut ajuiqhautikharnik talvuuna Inuit inuudjuhiini aturniqaqtut, uqauhingit,

ilitquhingitlu.

- **Turaarviujuq:** hivumuuqtuq uumannga nampanga uumannga munariniq ajuiqhaqhimajuq.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Munaqtiujut hilataani Nunavut piqalluangittuq kangirhiniq Inuit Inuuqatigiingnikkut Ukprijain, pipkaidjutijuq munarinirmut ilihimangittuq ilihimangittumiklu. Pigiami hapkuat tunijut pivikhaqautikhaq pitquhimut ajuitaminik ajuirhainiq, Havagvinga naunaiqtaa nutaqqat atuqtamingnik munariniq avatinganik naunaiqtaa pitquhinginnik qanurittaakhaanik hivulliutijakhaillu nakurudjutinganik.

Maliqajakhait aturluaqtut naunaijautikhat

Pijaangani uvalu munagilugit qanuriniit haffumunga Qanuginiit 6, hapkua auladjutit havaktauliqtut:

1. Pitquhikkut Aulahimaaqtumik Upalungaijautit Naunaijainikkut Auladjutit:

- **Pidjutikhaa:** Pihimalugit tamaita nutaqqat hilataani nunavutit munaridjutainun piqaqtut inmiikkut pitquhikkut aulahimaaqtumik upalungaijautinik tapkua munarijaujut uvalu nutaanguqtiqtaujut.
- **Auladjutait:**
 - Naunaijaqhimaqtangit auladjutikharnik, angirutikharnik, auladjutikharniklu aulahimaaqtukharnik upalungairutikharnik.
 - Titirarlugit ilagiit uvalu nunallaat ilauqatigiingnikkut hulidjutit ilaujut upalungaijautinun.
 - Tunihimaaqtukhaq qaujimadjutikharnik upalungairutikharnik ihivriudjutikharnik nuutaanguqtiqhimaajuniklu.

2. Munaqhinikkut Ajuiqhainikkut Munaqhinikkut Tunngavik:

- **Pidjutikhaa:** Naunaijaqhimalugit pitquhiliqinikkut ajuittiagiikhimajunik ajuiqhautikharnik ilaujukharnik iniqtirutikharniklu amigaitilaangit talvani aihinin nunaptingni munagidjutikharnik tunihimaaqtunik.
- **Auladjutait:**
 - Munariblugit tunihijut iliaqtukhat uvalu qanuriniit haffumuuna ilihaidjutikkut ilihaidjutit.
 - Katitihugit uqautaujut ihuaqtunun hulaqtinunlu ilihaidjutinun.
 - Piliuqtuq taiguagakhat ilitarigiami avikturhimajut igluqpangilluuniit ihariagijuq aadlanik ikajuutikhamik.

3. Nutaqqat Inuuhiqattiarnirmun Munaridjutit Auladjutait:

- **Pidjutikhaa:** Munariblugit tamainun inuuhiqattiarutikhait nutaqqat iliugaqtauhimajut hilataani aviktuqhimajup, pihimalugit munaridjutit nalaumajut hapkununga Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit uvalu pidjutigilugit inmi ukpiginikkut ihagiagijatik.
- **Auladjutait:**
 - Naunaijaqtait qanurittaakhaanik ukunatitut ilihainirmut havaanga, ihumamitigut aaniarutilgit, unalu mihingnarninnga nakuujumik.
 - Katitihugit uqagaujut nutaqqanin, ilagiingnin, munaqhijuninlu nuutirnikkut atuqhimajainik.

Piliqtait Qiqaijalirvia 2025

- **Pitquhikkut Aulahimaarlugu Tungavik:** Havakhimmaaqtuq iniqtirutinga uuminnga Qanurittaakhaanik Ihuarhainiq Tunngavinga naunaipkaijuq piliurninnga inmikkut ilihainirmut pihimmaarniq ihumaliurut nutaqqanut hilataanit nunavunmi nuutiqtitaujut. Hivullirmik kiudjutikharnik ilauvakhimajuq, hivutunirmiklu ilaujukharnik aulahimaaqtun ihuaqhaidjutikharnik hanaqidjutikhangit.
- **Munaqtiujuq Ajuiqhaijiit Pivalliaadjutikharnik:** Tamna pivalliaadjutikharnik akhurnaqtunik ajuiqhautikharnik ilihairutikharnik ikajuutikharnik munagidjutikharniklu tunihimaaqtun aulahimaaqtunik, naunairutikharnik talvuuna Inuit pitquhingnik atuqtakharnik, uqauhirnik, upigijainiklu upautikharnik ilaqaqtunik nunalaani inuuhirinikkutlu. Una ilihaidjut havaktauliqtuq tunihiniq hilataani nunavutanun tunihijut, qilamik ilihaidjutinik ataani pivallialiqtut.
- **Pingahuujut-Ilaujut Ihivriuqhijut:** Ihivriurniit tamaita hilataani-ukiuqtaqtumi igluqpait munaqtiillu havaktitauliqtun aullaqtiqtauhimajun tadjalu hivumuuliqtun.
- **Tukhiutit Tukhirutikhanik (RFPs):** Tamaita nutaat RFPngit hilataani nunavutmun munaqhijut tadjala ilaujut pitqujaujut pijakhat laisiliqtuinirmun hapkununga Nunaini Nutaqqanun Inulirijitkununlu. Atulirnikhanut pitqujauhimajut munarijaujut naunaittumik maliqajakhangit tamainni kantraqaqtut tunijauhimajut.

- **CLO-tkut Atuqtakhat Aktikkutilanga:** Aulahimaaqtumik maniliurutit aktilaangitigut Nunallaani Kivrarijangit Havakti (CLO) auladjutait havaktauhimajut, ilaujut aulahimaaqtumik ilihaidjutit, hakugikhijuumirlugit ulapiqutit, uvalu ihuaqhijuumiqhimajut munagidjutikkut ikajuutit pijaangini pitquhikkut atadjutiqaqtut uvalu aadjikiiktumik munaqhidjutit nutaqqanun hilataani nunavut.
- **Atugahat Atuliqtauniit:** Nutaaq Atuppagait Nutaqqanut Inulrammirnullu Hilataani Nunavunmi Taijauhimajut Kivgaqtuutit uvalu Atuqtaujut haffumunga Qilamiurnikkut Najugahat Hilataani Nunavut Taijauhimajut Kivgaqtuutit atuliqtaujut uvani Imaruqtirvia 2024. Aullaranginaqtumik uuktuutikhat ihumagiplugit ilaupkaidjutikhanut hapkuat atuppagait uuktuqhimmaarutikhanut munaqhinirmiklu maliqajakhanik.

Qanuriniit 7: Nutaqqat, inulramiit ilangillu piqaqtut ihuaqhijuq piinarialaqininnga ilihainirmut akhuurutaujuq pittailiniq qilaminnuarlut nutqaqtitaunirmut pinahuarutingit naunaiqtaa Inuit Nuatqatigiingnikkut Ukprijain.

Tikiutinahuagut

Pijaangat pittailidjutikharnik havaaqhangit akhurnaqtuq ikajuutikharnik ilaqaqtunik ihuaqtumik, taima qanuriliuqhimaikumik, atuqtakharnik. Inuit ilaruhiit, hapkuat pinahuarutit pidjutiaqtukhat Inuit inuuaqtigiingnikkut akhuurutigijangit uvalu uqautigilugit ajuqhautit qanuq tiguaqhimalugu mahulingainiq, ilagiingniq, uvalu katitighimajut inuuhiaqtiarniq. Una qanuriliniq ilagiarniaqtuq aturiagani ilitquhirmi nalaumajunik atugitaagani qilamiklu nuutqaqtitijutunik havaanik ihuaqhijutaujut qatangutiriit akhuurutunik amigaiqpaliagiaqtinagit, ikiklivaaliriagani ihariagijaunigit nutaqaat munarijutunik nuutqaqtitijutunik hakugikhivaaliriaganilu qatangutiriit aulatiariagani.

Una qanuriliniq nalaumajuq ukuniga atuqaarumajainik:

- **Ihuaqhilugu Pitquhimut Ihuaqtuq unalu Nunallaani-Pilluaqtuq Ilamingnut Nakurudjutimut Pinahuarutingit unalu Ikajuutingit**
- **Ihuaqhijuumirlugit Hanaqidjutinun Munaridjutit Qanuriniit, Ihuangnikkut uvalu Havaqatigiingniikkut**

Aturluaqtut Qanuriliniq Naunaijautit

1. Qaffiuniit Ilagiit Pijaaqtut Pittailinirmun Pinahuarutit Ukiuq tamaat:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Naunaijaqpaktait amigaitilaangit ilagiiktut ilaujut pittailinikkut kivgaqtuidjutikhanik, imaatut angajuqqangunikkut pinahuarutit, uqaudjinikkut, imaaluuniit nunallaani-hivulliuqtaujuunik uuktuutikhanik.
- **Turaarviujuq:** Nakuujumik hivumuuniq nampangani ilamingnit piinariaalaqihimajuq pittailinirmut pinahuarutingit.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Pittailinikkut pinahuagutit ikilijuumirutijut ihagiahungniq qilamiurnikkut hatumiangningmik, ikajuqhugit ilagiit uqautigijaangani ajuqhautit angiklijuumiqtinagit. Inuit ilaruhiit, pitquhikkut ihuaqtut pittailinikkut kivgaqtuutit ikajuutaungitut qilamik ihagiagijamingnik kihimi hakugikhijuumirlugit ilagiit atadjutait, ihuaqhijuumirlugit angajuqaangunikkut hapinginikkut, uvalu akhuugutigilugit pitquhikkut havauhiit munagidjutit.

2. Ikilijumirutikharnik Ajungnautiqagtunik Ihuaqhaidjutikharnik:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munariblugit amigaitilaangit nutaqqat munaridjutainun ajuqhautinun hatumiarutit, imaatun qilamiurnikkut unguvaqtirutit uvaluuniin munaridjutikhat najugahait, ihivriuriani hulaqutit pittailinirmun pinahuarutit.
- **Turaarviujuq:** Nakuunikkut ikiklijuumiqtut akiit ajuqhautinun kiudjutit.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Angiklijuumirlugu pijaangniq hapkununga pinahuagutinun, Havagvik tiguaqtaqtut mahulingainikkut ilagiit, mikhijuumirlugit quglukhimanikkut ilaujut ajuqhautinun, uvalu ihuaqhijuumirlugit hivitujut-kikliqaqtut qanuginiit nutaqqanun. Naunaijaqhugit hulaqutit hapkua pinahuarutit pijaangini tapkua ikajuutit turaaqhimajut ihuaqtumik, ikajuqhugit nunallaat uvalu ilagiit kitut ihagiahuktut.

Maliqajakhait aturluaqtut naunaijautikhat

Munarigiami qanurittaakhaanik naunairiamilu kiuttaarninnga Qanurittaakhaanik 7, hapkuat timiqutigijaujut piliuqtauliqtut:

1. Pittailinikkut Pinahuarutit Naunaijainikkut Auladjutit:

- **Pidjutikhaa:** Munariblugit ilaunikkut, kivgaqtuutit piinagialgit, uvalu pinahuagutit ihuarniit tamaini Nunavunmi.
- **Auladjutait:**
 - Titiraqhugit ilagiit ilaunigit havaani naunaijarlugilu qanurilinigit qaguguraikpat.
 - Naunaijarlugit aviktungniit pijaaqpalaangitumik uvaluuniin ilaunikkut akiit.
 - Tunihiluni naunaijautinik kangiqhipkarlugit ikajuutit nuutirnikkut uvalu pinahuagutit angiklijuumirlugu.

2. Ajungnautiqagtunik Hatumiarkhainut Naunaijaidjutikhat Ikajuutikhat:

- **Pidjutikhaa:** Naunaijaqhugit uvalu ihivgiuqhugit ajuqhautikkut hatumiangniq akiit uvani Matrix Aanniaqtunun Munaqhijut auladjutait ihivgiugiangani nakuunighait pittailinikkut pinahuagutit ikilijuumirlugu qilamiurnikkut.
- **Auladjutait:**
 - Naunaitkutit katitiqhimajut pidjutaublunilu ajuqhautaujunik nuutqaqtitijutinik.
 - Tunihimaaqtukhaq tautuktuujaarutikharnik talvuuna auladjutikharnik ajungnautigijainik hivulliqtiginaqtun ajungnautiqaqan.
 - Ikajuutaubluni idjuhikhainik tugaaqhimajut pittailinikkut akhuugutit pihimajut naunaijaqhimaqtut qanuginiit.

3. Nunamingni Ikajuqhiqtauvikhat Dashboard:

- **Pidjutikhaa:** Naunaijarlugit ihaangniq uvalu ilauqatigiingnikkut ihaangnikkut akhuugutit tugaaqhimajut akhuugutigiblugu pittailinikkut pinahuagutit.
- **Auladjutait:**
 - unariblugit qaffiuniit ilagiit hivajaqtaujut uvalu ilaubleutik nunallaanun ihaangnikkut akhuurutit.
 - Naunaijaqhimaqhugit kiudjutikharnik talvanga ilaqaqtunik talvuuna ilihairutikharnik pigiaqaqtun aulaniqaqturlu.

Piliqtait Qiqaijalirvia 2025

- **Pittailinikkut Pinahuarutit Angiklivaalirlugu:** Havagvik

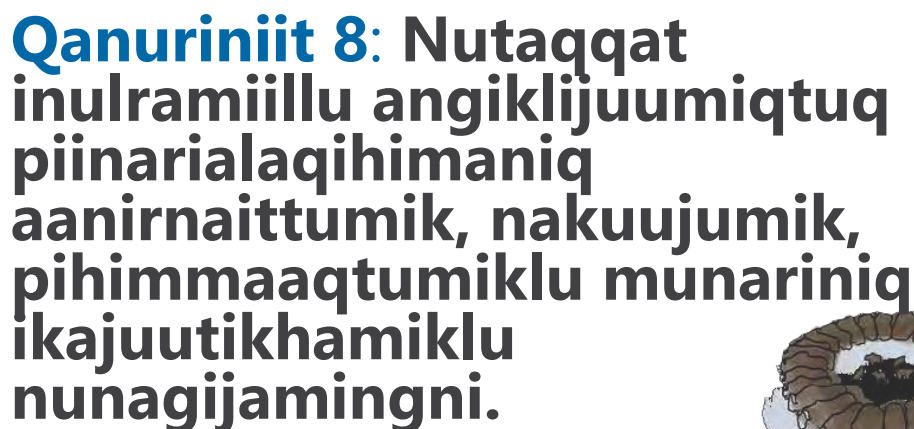
havaliqtuq naunaijarnikkut havagutinin pingittarutinin tamaani Nunaptingni pipkainiaqtun paannariigutikhanik nunallaani timiqutinin pivallialiurnikkut angikliharlugillu pitquhikkut ihuaqtut nutqaqtinniarhimanikkut piniarhimadjutikhanik. Hivulirmik katimadjutit naunaijaqhimajut ihariahungniq amigaitunik angajuqaangunikkut katimaqjuarutinin uvalu ihumakkut aaniaqtailinikkut ikajuutinin ihuaqhaqtauhimajut hapkununga Inuit ilagiingnun.

- **Qilaminnuaq Nutqaqtitaunahuarnirmut Utirutikhaq:**

Havangniq hivumuuliqtuq pivallianirmun tungavikhamik maligahait kivgaqtuutit tunihinirmun, turaaqhimalugit ihaarlugit ilagiit qilamik, ukualuat nunallaat kikliqaqtut atuqtaujut ikajuutit.

- **Kavamatuqatkut maniliurutikhait:** Kinguagut unnirhimajut maniliurutikhanik (\$16.4M) ataani Kanadami Qanuriliurutikhat Upalungaijautit Nutqaqtitqujauplutik

Arnaunikkut/Angutaunikkut/Pihimajut Ningarnirik pipkarniaqtait havaglutik amigaigjuumidjutikhanik pittailitikhanik imaalu nuipkaidjutikhanik pinahuarutikhanik.

Una hivumuurutauniagtug hapkunani hivulliutijakhat:

- **Ihuaqhilugu unalu Ihuaqhigiami Tiguariniq, Tiguaqtitaujunut Munariniq, unalu Ilamingnik Havaat**
- **Ihuaqhilugu Pitquhimut Ihuaqtuq unalu Nunallaani-Pilluaqtuq Ilamingnut Nakurudjutimut Pinahuarutingit unalu Ikajuutingit**

Aturluaqtut Qanurilinit Naunajautit

1. Qaffiuniit Nunallaanun-Pihimajut Munaridjutit Nuutiqhimajut Ikajuutit:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Naunaijaqhimajangit inikhautikhangit nunalingni-kitunut munarijaujut avatikhangit, ilaliutijangit munaqtiujut aimavingit, ilagiiktut najurvingit, unalu ilagiiktut munarijakhaat pivikhangit.
- **Turaarviujuq:** Aulahimaaqtumik akiit akituqjuumijut nunallaani-pihimajut munaqidjutikkut ikajuutit.

- **Huuq una Pidjataujuq:** Nunallaanun-pihimajut munaridjutit ikajuutaujut nutaqqanun pihimajaangini inmi kinaujaakhait, tamajatik, uvalu ihuangnikkut imaa qanitumik ilamingnun uvalu pitquhikkut pidjutit. Parnautigilugit nutaqqat nunagijamingni ikiklijuumiqtuq quglungniq avikhimaniq, tammaqtailigiami ilihainirmut ilaliutiniq, atuligtitaugiamilu ikajuutikhamik hivitujumik ilamingnik unalu nunallaani havaqatigiingniq. Ikajuqhugit munaqhijut ilihaidjutikkut, ikajuutit, aulahimaaqtumik ilauqatigiingnirit ihuaqhijuumirutijut qanuginiit munagidjutit tunijaujut uvalu pijaangini nutaqqat ilijaulutik ihuaqtumik avatingini.

2. Pusantinga Nutaqqat Nunamingni:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munariblugit ilangit nutaqqat munarijaujut kitut agidjaujut nunamingni aviktuqhimajuniluuniin, pihimablutik qanitumik ilagiingnun pitquhirmunlu

ikajuutiniq.

- **Turaarviujuq:** ihuaqtumik nampangit angiklijuumiqtuq qaffiujut nutaqqat iliuraqtaujuq nunagijamingni.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Inuit ilanginnut, munariniq nuutiqtitaujuq naunaiqtaa inungnut ilumuurutingit, ukunatitut aadlanut munariniq pimmariktumiklu pijuuq ilamingnut atajut, ihariagijaujuq atuliqtitaugiami ukpiriniq havaqatigiingnirlu nutaramut hapummiutinganik. Amigaigjuumilugit nunallaanun-pihimajut munaridjutit pijakhat pijaangini tapkua nutaqqat tunijaujuq ikajuutiniq avatingini tapkua mihigimajut, qajangnaitumik, uvalu pidjagingnikkut.

Maliqajakhait aturluaqtut naunaijautikhat

Munarigiami qanurittaakhaanik naunairiamilu kiuttaarninnga Qanurittaakhaanik8, hapkuat timiqutigijaujut piliuqtauliqtut:

1. Inivikharnik Pigiaqaqtunik Naunaitkutikharnik:

- **Pidjutikhaa:** Naunaijaqhimajangit angmaumavikhangit unalu inikhautikhangit haffumani nunalingni-kitunu munarijangit inikhautikhangit tamainnut aviktuqhimajumi.
- **Auladjutait:**
 - Titirarlugit qaffiuniit uvalu qanugitut munagidjutit najugait piinagialgit (imaa munaqtiujut, ilagiit, katimajut).
 - Munariblugit aviktungniit ajuqhautit uvalu naunaijaqhugit kitut ihagiahuktut ilaliutihimajunik ikajuutinik.
 - Ilaliutijuq uumunnga havaamut munariniq timiqutigijaujut aadjikutarigiami nutaqqat ihuaqtumik nuutiqtitaujut.

2. Munaqtiujut Ikajuutikhat imaalu Pihimanikkut Havauhiujut:

- **Pidjutikhaa:** Munaqtiujut havaktikhaqhiurnikkut, ajuiqharnirmik, imaalu aullaranginaqtumik ikajuutikhainnik pihimalugit pihimanikkut amigaitilangit imaalu munaqtiujut ihuarijait.
- **Auladjutait:**
 - Naunairutikhangit ajuiqhautikharnik ilaujukharnik iniqtiqhimaqaqtuniklu akikhangit munaqtiujunik.
 - Naunaijaqhugit munaqhijut uqaqtaujut uvalu naunaijaqhugit ajuqhautit.
 - Tunihiluni ikajuutinik uvalu ikajuutinik ikajuutikhanik pihimajut hapkununga Inuit munaqhijunun.

3. Nunallaani Iliurainiq Munariniq Dashboard:

- **Pidjutikhaa:** Munariblugit pusatingit nutaqqat nunamingni, naunaijaqhugit aulaniit qakugungugaangat.
- **Auladjutait:**
 - Abgregates naunaitkutat nuutiqtitaujut avikturhimajunit qanurittaakhaaniklu.
 - Naunaijaqhimaqaqtangit hivumuuniq uumunnga avikturhimajuni nunavunmilu-tamainni nuutiqtitaujut tikinnahuarutingit.
 - Piliuqtuq taiguagakhat naunaipkariami maligamut ihumaliurniq ikajuutingillu tuniqhainiq.

Piliqtait Qiqaijalirvia 2025

- **Munariniq Nunaujaliurnirmut:** Havakhimmaaqut tamatkiumajumik nunaujiurniq munarinigagut hailijunik humiliqaa Nunavumi. Qilamik paqitijut naunaijaqhimajut

aviktungniit angijumik ajuqhautinik tiniqhaangnikkut uvalu katimajut munagidjutikkut ikajuutit. Nakuutqiamik kangiqhimaniq uuminnga ajurhautingit pipkaidjutijuq tikkuaqtauhimajut pivallianiq pinahuarutingit unalu tujuqtaujunut munariniq ikajuutikhat pivallianiq.

- **Munaqtiujut Havaktikhaqhiurnikkut Akhuuqhaidjutikhat:** Akhuugutit havaktikhaqhiurlutik nutaanik tigujaunun uvalu ilagiingnun munaqhijunun naunaijaqtauhimajut kitunun tugaaqhimablutik pitquhikkut ihuaqtunik havaktukhaqhiurnikkut hanaqidjutit uvalu tugaaqhimablugit ihaangnikkut munagijauhimajuni avikturniini. Havaktikhaqhiurnikkut aullahimmaqtuq.

Qanuriniit 9: Ilagiit munaqhijut tunijaujut ihuaqhijuumiqtut ikajuutikhaq atuliqtitaugiami aaniaqtailinirmut nakurudjutingalu nutaqqat ihariagijuq iglumini munariniq

Tikiutinahuagut

Ilagiit munaqhijut—nutaqqat ilainun uvaluuniin hivumuuqtilugit ilait—akhuungnaqtuq ilaujuq pitquhikkut aadjikiikhimajut nutaqqat munaridjutikkut atuqtaujuq Nunavunmi. Ilagiit munaqhijut nan'ngariblugit Inuit inuuqatigiingnikkut akhuurutigijangit, kitut naunaijaqhijumajut akhuugutait ilagiit tutquqhijumajut, uqautiginikkut munagidjutit, uvalu katitiqhijumajut munaqhijut. Ilamingnut munaqtiujunut aturniaqtait ihuarhilugit ikajuutikhat naunairiami nutaqqat ilauhimmaariamngni ilamingnut pittaarumi, tammaqtailigiami pitquhimut ilaliutiniq atuliqtitaugiamilu ilamingnik nakuujumik pigiami.

Hapkua hivuliujukhat hivuliqhungniaqtait una havaaq:

- **Ihuaqhilugu unalu Ihuaqhigiami Tiguarniq, Tiguaqtitaunut Munariniq, unalu Ilamingnik Havaat**
- **Ihuaqhilugu Pitquhimut Ihuaqtuq unalu Nunallaani-Pilluaqtuq Ilamingnut Nakurudjutimut Pinahuarutingit unalu Ikajuutingit**

Aturluaqtut Qanurilinigit Naunaijautit

1. Pusantiga	Ilaqatigiiktunut	Munaqtiujut	Tunijauvaktut	Kiinaujaliqinirmut
Ajuiqharvikhanullu Ikajuutikhat:				

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munagilugit ilangit ilaqatigiiktun munaqtiujut pijaangat maniktarvikharnik ikajuutikharnik ilaujukharniklu ajuiqhautikharnik ilihairutikharnik ikajuutikharnik munagidjutikharnik havaktakharnik.
- **Turaarviujuq:** aulahimaaqtumik akiit akituqjuumijut qaffiuniit ilagiingnun munaqhijut tunijaujut maniliqinikkut uvalu ilihaidjutinik ikajuutinik.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Ilamingnut munariniq akhuurutaujuq pihimagiami nutaqqat mihingnarninnga kinaujaakhaanik, ilaugiamingni, nakuujumiklu ajurhaqtillugit. Hakugikhijuumirlugit ikajuutit ilagiingnun munaqhijunun pijaangini tapkua ihuaqhaqtauhimajut atuqtauhimaaqtut, ikiljuumirlugit ulapiqutit uvaluuniin nuutirlugit ilaungitut. Maniktigut ikajuutit ikajuutaujut ikiljuumigiangani maniliurnikkut ajuqhautit atuqtaujut imaa ilagiingnun munaqhijunun, pijaangini tugaaqhimalutik inuuhiqattiarnirmun nutaqqanun munarijamingni. Ajuiqhautikharnik ilihairutikharnik munaqtiuniaqtun ajuittiarutikharnik ilihimajainiklu

munagijaangat ajungnautiqaaqtunik munagidjutikharnik atuqtakharnik, ilaujut ilituqhaijaangat tuquffihuktitauhimajunik auladjutikharniklu nutarangnik munagidjutikharnik hanaqidjutikharnik.

2. Naammaginikkut Akitutillaangin ukunani Ilaqatigiingnikkut Munaqtiujuni:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Ihivriurlugit ihuarijait ilaqatigiiktunut munaqtiujunut ikajuutikhainut, ajuiqhaidjutikhanut, ikajuutikhanullu tunijauhimajut auladjutikhainut.
- **Turaarviujuq:** Angitqijaaq 75% ihuarijainit amigaitilanginnik.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Tuhaahimaaqhugit ilaqatigiiktunut munaqhijit talvuuna ihuarinikkut havauhiitigut munariplugillu havagvigilluaqtainut, Havagvik ihuaqhittaaqtait atugakhat pinahuarutikhallu ihuaqtumik munaqhijunut ihuaqtumik. Una piliuqtuq timiqutigijaujuq ikajuinnaqtait munaqtingit kihimi hivulliutijakhaillu nakurudjutinga nutaqqanut.

Maliqajakhait aturluaqtut naunaijautikhat

Munarigiami qanurittaakhaanik naunairiamilu kiuttaarningga Qanurittaakhaanik 9, hapkuat timiqutigijaujut piliuqtauliqtut:

1. Ilamingnut Munariniq ikajuqtuq Naunaijainiq Qanuriliurutingit:

- **Pidjutikhaa:** Naunaijaihimaaqtukharnik maniliqidjutikharnik ikajuutikharnik, ajuqhautikharnik ilaujukharnik, aulahimaaqtuniklu ikajuutikharnik tunijauhijaujut ilaqaqtunik munaqtiujunik.
- **Auladjutait:**
 - Titiraqhimajut tuniuqhaidjutait maniliqinikkut ikajuutit uvalu naunaijaqhugit tuuliirnit uvaluunin ajuqhautit ikajuutikhat.
 - Naunaijaqhugit ilihaidjutit atiliuqhijaujut uvalu iniqutigutait akiit.
 - Tunihimaaqtukhaq katitiqhimajunik qaritaujaliqidjutikharnik munagidjutikharnik munaqtiujunik pijaangat ilaujukharnik hanaqidjutikharnik.

2. Munaqtiujunut Ihuarijainut Naunaijaidjutikhat Atuqtakhat:

- **Pidjutikhaa:** Katitiqhugit uqautaujut ilainin munaqhijunin ihuarnikkut ikajuutinik uvalu ikajuutinik tunijaujut.
- **Auladjutait:**
 - Havaklugit hivituniit naunaijautit aktilaarlugit ihuaqtut uvalu naunaijarlugit ihagiagijaungitut.
 - Naunaijaqhimaqtangit ingilraanganik qakungugaikpan ilitugipkaijaangat atugakharnik ilihairutikharnik ihuaqhaidjutikharnik.
 - Tunihiblutik atiqangitumik uqagahanik pijaangini iquhimaitumik uvalu hulidjutinun kangiqhidjutinik.

3. Ilamingnut Iliurainiq Munariniq Dashboard:

- **Pidjutikhaa:** Munariblugit ihuarniit uvalu qanuginiit ilagiit munagijaunikkut najugait.
- **Auladjutait:**
 - Naunaijaqtait nuutiqtitaujukhat unalu nutaraq nakurudjutimut uuktuutingit.
 - Takujat nuutiqtitaujut ihariagijut aadlanik ikajuutikhamik unaluuniit nutqaqtitaunig.

Piliqtait Qiqaijalirvia 2025

• Ilamingnut Munariniq Ajuirhainirmut Auladjutikharnik:

Piliurningga ihuarhaqhimajumik ajuirhainiq ajuirhagakhat ihumagilluaqtaujuq ihumaliurnirmut pipkaidjutiniaqtuq pitquhimut aadjikutarijait munarinirmut atuqtamingnik, quglukhimanirmut-

naunaipkaidjutinik, naunaijarlugulu nutaraq hapummiutiniq qanuriliurutingit.

- **Maniliqinikkut Ikajuutikkut Maliruagahat:** Tamna ihivriurut pilihaqtuq kihimi ittuq ihumagilluariami naunairiami ihuaqtumik ittut maniliqinirmut ikajuutikhat ilamingnut munariniq.

Qanuriniit 10: Ikajuutikharnik auladjutikharnik havaktiit talvani Havagviani Inulirijikkutni tunijauvakhimajut ihuaqhaidjutikharnik ikajuutikharnik hanaqidjutikharnik naunaijaangat ihuaqtumik ihuaqtumiklu havagiangani avatingni, taima havaktikharnik qullirutiqagtunik aulahimajut upautijaangat pidjutikharnik nunalaani tunijaangatlu anginirmik ihuaqtunik pitquhiliqinikkut ihuaqtumik munagidjutikharnik.

Tikiutinahuagut

Havaktiit tunngavikhangit kituliqaak ihuaqtumik nutaqqat ilaqaqtuniklu ikajuutikharnik hanaqidjutikharnik. Pijumajait hivungani havaktut Nunavunmi ajungnaqtut nunat uvalu pitquhikkut nunat pijakhalgit ihuaqhaqhimajunik ikajuutunik pijaangini havaktut piqagiangini pijaangini ihagiagijait nutaqqat, inulramiit, ilailu. Una qanuriliniga turaagajuq ukua havaktut atulaaliriagani aturiaqaqtunik ihuaqtunik, ajuiqhajutunik, ikajuutuniklu atuqtunik pipkaijaagani nakuuniqhanik, ilitquhirmi nalaumajunik nutaqanik qatangutiriinulu ikajuutunik humiliqaa Nunavumi.

Una hivumuuqtniaqtait Havagviup hivuliujukhait hapkua:

- **Hakugikhijuumirlugit Havaktikhaqhiurnikkut, Pihimanikkut, uvalu Havaktut Pivallianikkut**
- **Hakugikhijuumirlugit Timiqutip Ihuarnirit**

Aturluaqtut Qanurilinigit Naunaijautit

1. Pusantinga Havaktit pivagiangini Ajuittiarnikkut Pivallianikkut Ikajuutit:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munagihimaarlugit ilangit havaktiit atuqhimaqtun ikajuutikharnik ilaujaangatlu talvani ajuittiagiikhimajunik pivalliaadjutikharnik ilihairutikharnik.
- **Turaarviujuq:** ihuaqtumik akikhangit angiklijumiqhimagut

pusanmik havaktunik pijaangat ajuittiagiikhimajunik
pivalliajutikharnik ilihairutikharnik.

- **Huuq una Pidjataujuq:** Ikajuqhugit havaktit iharianaqtut pihimalugit mahulingainikkut uvalu atuguminaqtut nutaqqat uvalu ilagiingnun kivgaqtuutit auladjutait. Hivungani havaktut Nunavunmi atuliqpaktut angijumik-akhuraaluk pijuuq, pijuuq nunamin avaliingaarniq pitquhimullu ajurnaqtut. Pijaangat ihumarlukhimajunik inuuhirinikkut inuuhirinikkutlu hanaqidjutikharnik ikajuutiginiaqtun havaktinun munagidjutikharnik ajungnautingnik, unagunaitumik, munagijaangatlu katitirutikharnik ikajugianganiq ilaqaqtunik ihuaqtumik. Ajuittiaqtut pivalliani naunaiqtait havaktut ajuirhaqhimmaaqtullu angiklijuummiqturlu havaamingni, ihuarhigiami qanurittaakhaanik havaanik tunijaujuq. Tunihimaarniq naunaitumik

pidjutikharnik ajuittiarutikharnik havagianganik havaagumajainiklu
hivumuurutikharnik, tamna Havagviangit tiguaqtitivakhimajut atuqtakharnik
havagiaqaqtainiklu havaktukharnik.

2. Havaktiit Pihimanikkut Aktilaangit:

- **Hunat Qanuriliurutikhat:** Munariblugit havaktit
pihimanikkut akiit ihivriuriangini ihuangnirit ikajuutit
auladjutit uvalu ajuittiarnikkut pivallianikkut pinahuagutit.
- **Turaarviujuq:** Aulahimaaqtumik ikiklijuumiqtut aalanguqataaqtut akiit.
- **Huuq una Pidjataujuq:** Ihuaqhijuumirlugit pihimanikkut akiit
ikiklijuumingitut havaktukhaqhiurnikkut akiit kihimi pijaangini
aulahimaaqtumik kivgaqtuutit tunihiniq, havakhugit ukpiginikkut
ilagiit uvalu nunallaat. Ihuaqhilugit havaktut ihumaaluutigijangit
piliuriamilu ikajuutaujuq havagvik, Havagvinga hakugiktiqtaa
pittaarninnga pigiami tikinnahuaqtamingnik

Maliqajakhait aturluaqtut naunaijautikhat

Munarigiami qanurittaakhaanik naunairiamilu kiuttaarninnga Qanurittaakhaanik 10, hapkuat qanuriliurutingit piluqtauliqtut:

1. Havaktiit Inuuhirinikkut IhumaliqinikkutLu Ikajuutikharnik:

- **Pidjutikhaa:** Tunihimaaqtukhaq havaktinun ajungnaitumik pidjutikharnik ihumarluhijamajunik inuuhirinikkut inuuhirinikkutlu ilihairutikharnik.
- **Auladjutait:**
 - Tunihijug hiamitiqtukhaungitunik uqaudjinikkut kivgaqtuutunik, havaqatimingnik ikajuutunik havaqatigiingnikkut, uvalu inuuhiqattiarnikkut katimaqjuarutit.
 - Naunaijarlugit havaktut ilaunirit aturlugilu qanuriniit kangiqhipkarlugit ikajuutikkut upalungaijautit.
 - Ilaliutiblugit pitquhikkut kangiqhidjutiaqtut ikajuutit, imaatun Inuit uqaudjinikkut atuqtaujut.

2. Ajuiqhattiarumajunut Pivalladjutikhanut Naunaijainikkut Atuqtakhat:

- **Pidjutikhaa:** Munariblugit havaktut ilaunirit ilihaidjutinun pinahuarutit uvalu ajuittiarinnikkut pivallianikkut pijakhat.
- **Auladjutait:**
 - Titiraqhugit ilihaidjutit iniqtigutait akiit uvalu ajuitatik pivallianikkut quviahuutit.
 - Naunaijarlugit ajuqhautit havaktut iliharnikkut uvalu pitquiblulik innikkut iliharnikkut apqutunik.
 - Piliuqtug taiguagakhat naunaijariami qanurittaakhaanik uumunnga ajuittiarinnikkut pivallianiq tikinnahuarutingit.

3. Pihimanikkut Munaridjutit Dashboard:

- **Pidjutikhaa:** Naunaijaqhugit havaktut aalanguqataaqtut akiit uvalu naunaijaqhugit aulaniit hulaqutijut pihimanikkut.
- **Auladjutait:**
 - Munariblugit havaktit anivikhait uqaqtaujut kangiqhijaangini qanuriniit tingmijunun.
 - Naunaijaqhugit aviktungniit pihimanikkut aktilaangit turaaqhimajut hatumiangningmun.
 - Tunihiluni naunaijautinik kangiqhipkarlugit maliguagahat tapkua ihuaqhijuumirlugit havaktut ihuarijaangini uvalu pihimanikkut.

Piliqtait Qiqaijalirvia 2025

- **Nakurudjutimut Ikajuutimut Angiklijuumiutinga:** Ikajuutit ataani Havaktunun Ikajuutikkut Pinahuarutit (EAP) piinarialgit aulahimaaqtumik akhuurutit hakugikhijuumiriangani havaktit inuuhiqattiarnirmun, qajangnautikkut, maniliqinirmunlu pitquhiinun.
 - Iluittug uqaqatigiiktumik ikajuqtut piinarialik havaktunut.
 - Qakugungurangat ihivriutauqattaqpangniaqtug aullahimmaakpaktut.

- Tatqiqhiun tamaat avikturningmi inuuhirinikkut ihivriudjutikharnik aulatitivakhimajut naunaijaangat aulajukharnik ilaujukharnik ikajuutikharniklu avatingni nunaptingni.
- Tungaviit maliruagahat pivallianirmun iniqtaujut, ilaujut Havaatigut Aanniaqtalinirmun Inuuhiqattiarnirmunlu Maliruagahat, Ihuiguhungnikkut Maliruagahat, Lone Havaktit Qajangnautikkut Maliruagahat, uvalu Pittiangnikkut Havagvingni uvalu Uumilguhaingnikkut Maliguagahat.
- **Ajuiqhattiarumajunut Pivalliadjutikhanut:** Qitqani Ubluqtuhivia unalu Qiqaijalirvia 2025, ikitut ilihaidjutit tunijaujut ilaujut aulahimaaqtumik havaktut pivallianirmun akhuurutit. Malrungujut katimadjutikhangit talvani Matrix Caseworker atangujangitlu Ajuiqhautikharnik aulavakhimajut, taima 18nik ilaujunik ihuaqtumik iniqtiqhimavakhimajut ajuiqhautikharnik. Atauhiq katimadjut attautit havaktaujut hapkununga Matrixmik Pidjutaunun Ikajuutinik Havaktit Ilihaidjutainik (3 ilaujut), Matrix Ilagiarutit Ilihaidjutit hapkununga Pidjutaunun (8 ilaujut), unalu Matrix Ilagiarutit Ilihaidjutit hapkununga Atangujanun (7 ilaujut). Ilihaqtakhalluat

Ilihaqtitaulluaqpaktut malruiqtuqhutik, pingahuanik katimavikhanik Qiqaijalirvia-mi kihimi taimaaqtitauvaktut piqtumit; 15 ilaujut iniqtiqhimavakhimajut malrungnik katimadjutikharnik aulavakhimajut. Imaalu, atauhiq Ajuittuni Pivallianikkut katimaniq hailihimapkaqtitauvaktuq Titiraqtinun Titiraqtinunlu Uqaqtinun, piqaqhuni 2 ilaujukhanik iniqtirijun ajuiqharutikhanik

- **Havaktukhaqhiuqtut Nutaallu Havaakhat**

- Havaktikhaqhiurnikkut uuktuutikhat havaktauliqtut havaakhanun tamaini aviktuqhimajumi, ilaujut nutaat havaktauhimajut havaakhat qanuriniit ihuaqtut uqariijaujut uvalu aalat hivuliujukhat.
 - Tamna angirutiqaqhimajuq Tukhidjutikharnik Maniktarvikharnik ikajuutikharnik anginirmik havagvingmi auladjutikharnik tunngavikharnik hivunirmi atuqtakharnik ikajuutikharnik hanaqidjutikharnik ihuaqhaidjutikharnik. Una nutaaq hanatjuhit hanahimajuq nakuuhivaaliriagani tamaita ajuruirutikhat, hakugikhivaaliriagani ulapiqutit havauhiujut, ihuaqhivaaliriaganilu atuqtuq tamaini aulaniqatiarnigit.

Iniqtirutaa

Una Qitiqqautijut 2025 Qanurinningit Unniudjut tugliuq qaffiujuni nutaanguqtiqhimajut ataani Havagviat Inulirijikkut' ihuaqhaqtauhimajut munaqhidjutikhainnik naunaijaidjutikhaniklu havaktaunianni. Havakhugit uvani Ubluqtuhivia 2025 uniudjutit, una nutaanguqtiqhimajuq titiraqhimajuq aulahimaaqtumik qanuriniit hakugikhijuumirlugit nutaqqat ilagiillu kivgaqtuutit avatiini Nunavut, nalaumajut hapkununga Ilagiingnun Inuuhiqattiarnirmun Hanaqidjutikkut Hulidjutinun Upalungaijautit (2023-2028).

Talvanga Ubluqtuhivia, havakluatiaqtut ilaujut angigutit nutaat mangit ikajuutikhat ihuaqhainnikkut Ilagiingnun Inuuhiqattiarnirmun Havagvia. Una maniliurut pipkaidjutigijaa iniqtirutinga nakuujumik ilaliutilugillu ikajuutikhamut tuniqhainninga uuktuutimik, ihuarhijuq ulapiqutingit pittaarninnga, unalu naunaipkaqtuq timiqutigijangillu tunngavinga.

Qanuriniit aulahimaaqtut amigaituni:

- **Atuqtaujut Atungnikkut:** Ihuarhaininnga unalu iliuraininnga ihuarhaqhimajuq maliktakhaq pijut qitqanit aadlanguriami. Nutaanguqtiqhimajut pihimalugit ihuaqtut Maliganun, Inuit Qaujimagatuqangit, uvalu nakuutqiatigut atuqtaujut kivgaqtuutinun.
- **Ilihaidjutit ukuallu Pivallidjutikharniklu:** Aulahimaaqtumik ilihaidjutit hivungani havaktut uvalu munaqhijut akhuurutiqaqtut upalungaijainirmun uukturiangini ihuaqhaqtauhimajut atugahat uvalu tunihinirmun pitquhikkut tungaviqaqtut kivgaqtuutit.
- **Munaridjutit uvalu Naunaijautit:** Hakugikhijuumirlugit munaridjutit havauhiit hivulihimaaqtakhat pijaangini aktilaangnikkut qanuriniit aulahimaaqtumiklu kiudjutigilugit nunallaat ihariagijainun.

Hapkua akhuurutit hivuliquqtaujut haffumanga Tuglirmin Ministamin Katimajiin haffumunga Ilagiingnun Inuuhiqattiarnirmun Hanaqidjutikkut Hulidjutikkut Upalungaijautit, kitut aulahimaaqtumik kiunautit uvalu pijaangini atulingnikkut pidjutiqaqtut tamangnun havagviitigut hivuliujukhat uvalu atuqtaujut Nunavunmi nunallaat.

Taimaali ajuqhautit atuqtaujut, havagviup akhuuqtut havaklugit kiudjutikkut, pitquhikkut kangiqhidjutiqaqtut, uvalu mahulingaitut auladjutit munagidjutit. Qilamik atugahat ilaujut katimapkailutik Tuglirmun Ministamun Katimajiit katimadjutainun, ilaubleugit aviktungniini havaqatigiit uvalu hivungani havaktut ihivriurianiini aktilaangitigut uvalu katitirlugit uqautaujut atulingnikkut upalungaijautit, uvalu havaklugit nunallaat hapkununga Ikajuqtimun Tuglirmun Minista akhuugutigilugu angmaumajumik uqautigilugu. Atauttikkut, havangniq havaktauliqtuq ikajuriami pivallialiurnikkut tuhaumapkainikkut hanaqidjutinik imaaton tuhaumapkaidjutinik, PSAs, ilitturipkaidjutiniklu; aulatitilutik ihivriudjutikharnik ilitagijaangat akhurnaqtunik ajungnautikharnik; uvalu ihivriurlugit qilamik ikajuutit ihagiagijait. Havauhiit aulahimaaqtumik uqagahat havaktauniaqtut,

ukualu itijumik havagviit havaqatigiingnirmun pijaangini qanuriniit ihuaqtut uvalu
aulahimaatumik.